

Uuring: Eesti Töötukassa töötust ennetavate teenuste „Tööta ja õpi“ analüüs

Intervjuude kavad on loodud järgnevatele sihtrühmadele: teenustel osalenud töötav inimene, teenustel osalenud töötu inimene, teenust kasutanud tööandjad, kontrollrühmad ehk teenust mitte kasutanud töötajad ja tööandjad. Lisaks tundliku teema tõttu tehakse intervjuud terviseprobleemidega inimestega individuaalselt.

Eelnevalt on intervjuueeritavale uuringut ja selle eesmärgi suuliselt või kirjalikult lühidalt tutvustatud, mille alusel on saadud esialgne suuline või kirjalik nõusolek uuringus osalemiseks. Kui intervjuu toimub silmast silma, allkirjastas osaleja nõusolekulehe paberkandjal. Kui intervjuu toimub kaugtööformaadi kaudu (nt telefoni või videokõne teel), kinnitas osaleja oma nõusoleku kirjalikult e-posti teel või suuliselt, mis salvestatakse enne intervjuu algust. Sellegi poolest alustatakse intervjuud alati sissejuhatusega, mille jooksul antakse intervjuueeritavale info tema poolt antud intervjuu (andmete) kasutamise kohta ning küsitakse veel kord, kas intervjuueeritavale on kõik nõusolekulehel olevad tingimused selged.

Sissejuhatav osa kõigile:

Tere!

Viime läbi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tellimusel uuringut „Eesti Töötukassa töötust ennetavate teenuste „Tööta ja õpi“ analüüs“, mille tulemusena esitame soovitusi ning ettepanekud Töötukassa ennetavate meetmete teenuste tõhustamiseks. Selle käigus viime intervjuud läbi erinevate sihtrühmade esindajatega, sealhulgas ka teiega. Täna, et nõustusite intervjuud andma!

Enne intervjuuga alustamist räägin veel lühidalt intervjuu tulemuste kasutamise kohta. Infot, mida te meiega intervjuu käigus jagate, kasutame ainult uuringu läbi viimise eesmärgil; me ei seosta teie antud sisendit aruannetes teie isikuga ning teie isikut tuvastada võimaldavad andmed kustutame pärast uuringu läbiviimist. Intervjuu tulemused esitame üldistatud kujul, näiteks viitame teile kui teenuste kasutajale (töötu, töötav, ei saa tervises seisundi tõttu senise töö tegemist jätkata jm). Kõik uuringu käigus kogutavad andmed on konfidentsiaalsed ning neid ei jagata kolmandate isikutega. Kõiki uuringuga seotud materjale hoiame analüüsi läbi viimise ajal Tartu Ülikooli turvatud serveris, millele on juurdepääs ainult uurimisrühma liikmetel.

Analüüsi tulemusi avalikustame aruandes nii, et teid ega teisi uuringus osalejaid ei ole võimalik ära tunda. Kas see sobib teile? On teil mulle veel küsimusi, enne kui jätkame?

Kui osaleja kinnitab verbaalselt, et on nõus jätkama, liigub uurija edasi salvestamise loa küsimisega.

- *Silmast silma intervjuu korral tutvustatakse osalejatele nõusoleku vormi ja palutakse nõusoleku korral vorm allkirjastada:*¹ Teile on tutvustatud uuringus osaleja nõusoleku vormi ning näen, et olete nõus uuringus osalemisega ja selle intervjuu salvestamisega. Alustan nüüd salvestamisega.
- *Telefoniintervjuu korral tutvustatakse osalejatele uuringu uurimisprobleemi, -eesmärgi, loogikat, mille alusel osaleja on valimisse valitud, andmete kogumise, säilitamise ja kasutamise põhimõtteid suuliselt. Uurija palub osalejal kinnitada, et on uurija jagatud*

¹ Kursiivis tekst siin ja edaspidi on abistav tekst uurijale.

informatsiooni kätte saanud, nõus uuringus osalema ning intervjuud salvestama. Uurija palub osalejalt kinnitust korjata salvestise jaoks: Palun kinnitage salvestise jaoks üle, et teile on selgitatud uuringu eesmärki ja saadud andmete kasutamisega seonduvat.

Täna teid, lähme nüüd edasi intervjuu juurde.

INTERVJUUD TEENUSTEL OSALENUD TÖÖTAVATE INIMESTEGA (I)²

Individuaalintervjuude tarbeks kohandatakse rühmavestluseks loodud kava, sh keskendudes vajadusel nendele teemadele, mis on rühmaintervjuudes saanud vähe tähelepanu või mida ajapuuduse tõttu ei saanud kajastada.

*Allolevates intervjuukavades on toodud **tumedas kirjas põhiküsimused** ning täiendavad küsimused, mida uurija küsib vastavalt vajadusele täpsustuste saamiseks. Intervjuud viivad läbi kogenud uurijad, kes kohandavad vajadusel küsimuste järjekorda ja sõnastust, arvestades intervjuueeritavate vastuste ja vajadustega.*

SISSEJUHATUS

Teeme tutvumisringi: nimi ja kust olete pärit.

Teid valiti rühmaintervjuule, kuna olete osalenud (nimeta konkreetne teenus, millel intervjuueeritavad osalesid: tööturukoolitus, kvalifikatsioonisaamise toetus, tasemeõppes osalemise toetus). Palun keskenduge sellele konkreetsele teenusele, mille raames teid intervjuusse valiti. Kui olete osalenud ka teistes Töötukassa teenustes, siis palun proovige eristage neid kogemusi, et saaksime täpsemalt hinnata just töötust ennetavate teenuste ehk paketi „Tööta ja õpi“ mõju.

Vestluses käsitletakse kolme peamist teemat: info töötust ennetavate teenuste kohta, kogemused teenusel osalemisega ning teenuste kasutegur ja motivatsioon nendel osalemiseks.

Rühmaintervjuuks: Selleks, et meie vestlus sujus täna kenasti, lepime kokku selles, et kõik räägitud detailid jäävad meievahelisse vestlusesse. Soovin kuulda kõigi mõtteid, seega annan kõigile ühekaupa sõna. Ootame väga teie omavahelist mõttevahetust ja arutelu. Kuna meil võivad olla erinevad kogemused ja vaatenurgad, palun austame üksteise arvamusi ning hoiame vestluse lugupidava ja sõbralikuna. Anname igaühele võimaluse oma mõtte lõpuni jagada – nii ei lähe midagi kaduma.

² Ennetavaid teenuseid saanutega tehakse rühmaarutelusid ja vesteldakse ka vajadusel / uuritavate soovi korral individuaalselt (kaugemad asukohad, kaugtööformaate kasutades). Rühmaarutelude puhul on intervjuu formaadist tulenevalt intervjuukava piiritletud põhiteemadega ajapiirangu tõttu – 1,5 kuni 2 tunnise vestluse käigus tutvustab uurija (moderaator) uuringut, selgitab rühmaarutelu kui meetodi toimumist ning arutelu „reegleid“; küsib küsimusi põhiteemade kohta (täpsustavate alaküsimustega) ja teeb väljajuhatuse. Individuaalintervjuudes on võimalik käsitleda enam küsimusi, kuna üks-ühele vestlus on ajaliselt paindlikum. Uurijad saavad vajadusel kasutada individuaalintervjuusid selleks, et täpsustada teemasid, mis ei saanud rühmaintervjuudes piisavalt tähelepanu.

I TEEMA- INFO

Kuidas saite (tööturukoolitus, kvalifikatsioonisaamise toetus, tasemeõppes osalemise toetus) teenuse kohta teada? Milliseid kanaleid pidi saite infot teenuste kohta? Kuidas hindate teavitustegevust – kas vajalik info oli kergesti leitav ja arusaadav? Millest tundsite info osas kõige enam puudust? Mida võiks muuta, et info paremini kättesaadav oleks? Kuidas võiks ideaalis info selliste teenuste kohta Teieni jõuda? Kuidas jõuda nende inimesteni, kes ei ole kursis Töötukassa teenusega ega otsi iseseisvalt infot selle kohta (nt pikaaegne töötu, vähenenud oskustega, erialase hariduseta, terviseprobleemidega inimesed jne)?

II TEEMA - KÜSIMUSED KONKREETSE TEENUSE KOHTA: tööturukoolitus (sh eesti keel), kvalifikatsioonisaamise toetus, tasemeõppes osalemise toetus

1. TÖÖTURUKOOLITUS KOOLITUSKAARDIGA- töötav inimene

Räägime nüüd tööturukoolitustest, kus olete meie andmetel osalenud.

Kirjeldage kõigepealt palun, kui lihtne või keeruline oli tööturukoolitusele pääseda?

Mis ajendas Teid tööturukoolitusele minema? Kuidas pöördusite Töötukassasse tööturukoolituste saamiseks? Kuidas selgus, millisele koolitusele on teil võimalik minna? Milliseid takistusi tuli teil tööturukoolitusele saamiseks ületada? Mis aitas neist üle saada? Milliseid tingimusi tuli selleks täita, et tööturukoolitusele saada? Kas need tingimused olid arusaadavad Teie jaoks? Kas ja kuidas tuleks koolitusele saamise tingimusi muuta, et koolitustele pääsemine oleks lihtsam?

Kuidas kujunes koolitusvalik – kui kindel olite enne koolitustele minekut selles, milliseid teadmisi ja oskusi on Teil vaja juurde õppida?

Milline on teie kogemus sobiva koolituse leidmisel? Kuidas hindate koolituste valiku piisavust ja sobivust? Mil määral vastas saadaval olnud koolituste valik Teie tegelikele vajadustele ja ootustele? Kas koolitusvalikuid oli Teie hinnangul piisavalt Teie vajadusi arvestades?

Kuidas hindate karjäärinõustamist enne koolituse alustamist?

Kuivõrd aitas karjäärinõustamine Teil valida sobiva eriala või täpsustada juba olemasolevat valikut? Kui palju mõjutas karjäärinõustamine Teie otsust koolitusel osaleda? Mil määral võeti karjäärinõustamisel jutuks töö, koolitustel osalemise ja pereelu ühitamise võimalikkus? Kas Teie arvates võiks karjäärinõustamisel midagi muuta ja kui, siis mida?

Kas olete osalenud ka mõnel muul tasuta koolitusel peale Töötukassa poolt pakutavate tööturukoolituste? Miks? Millistes?

Kuidas Te nende koolitusteni jõudsite? Kuidas erinevad need koolitused Töötukassa omadest (sisu, kvaliteet, kasulikkus)? Mida arvate sellest, et osa Töötukassa koolitusi kattub õppeasutuste enda pakkumistega? Kuidas tundub – kas koolitusvõimalusi on praegu piisavalt? Kui mõtlete enda kogemusele, siis millistest koolitustest või teemadest tunnete, et on kõige rohkem puudus?

1.2. EESTI KEELE KOOLITUSEL OSALENUD – tööturukoolituste raames eesti keele koolitusel osalenutele

Millised on peamised põhjused, miks otsustasite eesti keele koolitusel osaleda?

Kuivõrd oli see seotud tööga? Kuivõrd oli ajendiks see, et töötamise jätkamiseks oli vajalik keeleoskus? Ametlikud keelenõuded? Edasised tööalased plaanid või soov kasutada oma erialaseid oskuseid, kuid eesti keele oskusega oleks see keerulisem?

Kuidas on eesti keele õppimine mõjutanud Teie tööelu?

Mis on Teie igapäevatoos muutunud pärast eesti keele koolituse läbimist?

Mida arvate sellest, et eesti keele koolitusi pakutakse Töötukassa kaudu?

Miks otsustasite õppida just Töötukassa kaudu, kuigi koolitusi pakuvad ka teised asutused (nt HTM, erakoolitusettevõtted)?

Mõned inimesed katkestavad eesti keele koolituse enne lõppu. Mis võiks Teie arvates olla need põhjused, miks inimesed koolituse pooleli jätavad?

Mõeldes oma kogemusele - kuidas saaks Töötukassa õppijaid toetada? Mida peaks muutma selleks, et katkestamised väheneksid?

2. TASEMEÕPPES OSALEMISE TOETUS (töötavale)

Räägime tasemeõppe toetustest, mida olete meie andmetel saanud. Intervjuueritakse tasemeõppe läbinuid, mitte katkestajaid.

Kirjeldage kõigepealt palun, mis ajendas Teid tasemeõppesse minema.

Miks otsustasite minna tasemeõppesse (mitte nt täiendkoolitusele)? Milline oli Teie hariduslik taust enne tasemeõppes alustamist? Milliseid takistusi tuli Teil tasemeõppesse asumisel ette, kui üldse? Mis aitas raskustest üle saada?

Milline oli Teie kogemus tasemeõppes osalemise toetuse taotlemisega?

Milliseid tingimusi tuli Teil selleks täita, et tasemeõppe toetust saada? Kuidas mõjutasid need tingimused Teie tasemeõppesse astumise otsust? Kuidas hindate Töötukassa tasemeõppe toetuse tingimusi? Kuidas mõjutas Teie otsust tasemeõppe toetust taotleda see, et avaldus tuli esitada 30 päeva jooksul pärast õpingute algust? Kuidas saite teada, et toetuse taotlemiseks on kindel tähtaeg? Kas jõudsite selle aja jooksul kõik vajalikud dokumendid ja otsused teha? Milline oleks teie arvates mõistlik aeg toetuse taotlemiseks? Kas pikem taotlemise aeg oleks teinud otsustamise või asjaajamise lihtsamaks?

Kui oluline oli Teie jaoks tasemeõppes osalemise rahaline toetus?

Mis rolli mängis tasemeõppes osalemise toetus otsusel õppima asuda? Kas toetus leevendas mõnda konkreetset raskust (nt rahaline koormus, töölt eemalolek)? Kas oleksite asunud õppima ka selle toetuseta? Kui toetust ei oleks, kas läheksite uuesti õppima? Mis tingimustel läheksite uuesti õppima? Kuidas vastas toetus Teie vajadustele (kas see oli piisav)? Millist mõju oleks avaldanud Teie otsusele tasemeõppesse astuda see, kui tasemeõppe toetus oleks olnud väiksem? Suurem?

Kuidas leidsite endale vajaliku ja sobiva tasemeõppe eriala?

Kuidas hindate karjäärinõustamist enne tasemeõppe alustamist?

Kuivõrd aitas karjäärinõustamine Teil valida sobiva tasemeõppe eriala või täpsustada juba olemasolevat valikut? Kui palju mõjutas karjäärinõustamine Teie otsust tasemeõppesse asumiseks? Mil määral võeti karjäärinõustamisel jutuks töö, õppimise ja pereelu ühitamise võimalikkus? Kas Teie arvates võiks karjäärinõustamisel midagi muuta ja kui, siis mida?

Olete tänaseks õpingud lõpetanud. Mis aitas Teil tasemeõpinguid mitte katkestada ja need lõpuni läbida?

Mis tegi õppimise jätkamise Teie jaoks lihtsaks või raskeks? Millist tuge vajasite selleks, et õpingud edukalt lõpetada? Millist tuge või abi vajaksid Teie arvates tasemeõppes osalejad praegu ja tulevikus, et ennetada katkestamisi? Mida tuleks selleks muuta (nt tasemeõppe toetamise tingimustes) või millised tegevused sellele kaasa aitaksid? Kelle rolliks võiks olla õppijate toetamine (nt kool, Töötukassa, tööandja või mõni muu osapool)?

3. KVALIFIKATSIOONI SAAMISE TOETAMINE

Mille tõttu otsustasite kvalifikatsiooni taotlema?

Kuivõrd oli kvalifikatsiooni olemasolu vajalik selle töö tegemiseks, mida te praegu teete? Kas kvalifikatsioonita oleks olnud keerulisem seda tööd saada? Kas kvalifikatsiooni puudumine on varasemalt Teie hinnangul takistanud tööle saamist? Milliseid võimalusi annab kvalifikatsiooni olemasolu tööelus? Mis soodustab kvalifikatsiooni saamist, mis takistab?

Mis ajendas Teid taotlema Töötukassast toetust kvalifikatsiooni saamise hüvitamiseks?

Milliseid tingimusi tuli Teil selleks täita, et kvalifikatsiooni saamise toetust saada? Kuidas hindate Töötukassa kvalifikatsiooni saamise toetuse tingimusi (keerukus, info kättesaadavus, arusaadavus)? Kas nendes tingimustes peaks midagi muutma? Mida täpsemalt oleks vaja muuta?

Milliseks hindate oma tööandja huvi kvalifikatsiooni omandamise vastu?

Milliseid võimalusi võiks tööandja pakkuda, et töötajad saaksid oma kvalifikatsiooni tõendada või ajakohastada? Kas see oleks üldse tööandja roll?

Mõned inimesed ei kipu oma kvalifikatsiooni tõendama. Mis võib Teie arvates olla peamine põhjus, miks seda ei tehta?

Kuidas saaks motiveerida inimesi kvalifikatsiooni saamise protsessi ette võtma?

III TEEMA – TEENUSE KASUTEGUR JA INIMESE MOTIVATSIOON

Kuidas on teenus(ed) aidanud Teid Teie tööeluga seondult?

Millist kasu või muutust olete teenuselt saanud? Kuivõrd on teenus aidanud Teil: leida uus töö; liikuda karjääriredelil ülespoole; saada palgakõrgendust; vahetada valdkonda; alustada tööd uuel erialal? Kuivõrd aitas(id) teenus(ed) kaasa Teie tööalaste oskuste arendamisele? Milliseid uusi oskuseid omandasite? Kuivõrd on teenused aidanud Teil täiendada olemasolevaid oskuseid? Kuidas on teenus aidanud Teil suurendada oma enesekindlust või konkurentsivõimet tööturul? Palun tooge näiteid.

Kuidas on teenus(ed) Teile majanduslikult kasu toonud?

Milline mõju on teenus(t)el olnud teie sissetulekutele? On teil tekkinud rohkem kindlustunnet oma majandusliku olukorra suhtes?

Kuidas hindate oma valmisolekut midagi uut tööalaselt juurde õppida?

Millie põhjal otsustate, kas peate end töö jaoks hariduslikult täiendama? Millised tegurid toetavad Teie osalemist enesetäienduses? Mis takistab Teil või Teie kolleegidel enesetäiendamisel osalemast? Milliseks hindate oma kogemuse põhjal tööandjate valmisolekut võimaldada oma töötajatele tööalast enesetäiendust? Milline on Teie tööandja suhtumine enesetäiendamisse? Kas tööandja on pakkunud ise võimalusi või olete ise avaldanud tööandjale soovi ennast täiendada? Millie põhjal Teie arvates tööandjad otsustavad, kas toetada töötajate tööalaste oskuste arendamist?

Mis aitaks kaasa sellele, et Te kasutaksite rohkem Töötukassa poolt pakutavaid tööalaste oskuste arendamise võimalusi?

Millised motivaatorid innustaksid teid kasutama Töötukassa poolt pakutavaid teenuseid? Milline info, tugi või korraldus aitaks Teil või Teie kolleegidel neid võimalusi paremini kasutada? Millised võimalused või abi aitaksid Teil valida sobiva ümber- või täiendõppe? Kes võiks sellist abi pakkuda – riik, tööandja, koolitusasutus või karjäärinõustaja?

VÄLJAJUHATUS

Intervjueerija võtab vestluse kokku: mis teemaplokid said läbitud ning mis mõtted vestlustest jäid kõlama.

Kas soovite midagi lisada, mida me ei küsinud, aga mis Teie arvates on oluline?

Täna teid osalemise eest!

INDIVIDUAALINTERVJUUD TEENUSTEL OSALENUD TERVISEPROBLEEMIDEGA INIMESTEGA (nii töötav kui töötu)

Kuna terviseprobleemidega isikuid ei saa tundliku teema tõttu kaasata rühmaintervjuudele, tehakse nendega individuaalintervjuud, et säiliks intervjuule värvatud inimeste privaatsus ja konfidentsiaalsus. Intervjuukava kohandatakse individuaalintervjuu jaoks, kuid oluline on, et kavas esitatud peamised teemad saavad kaetud. **Tumedas kirjas on põhiküsimused.** Küsija küsib täiendavaid küsimusi vastavalt vajadusele – tüüpiliselt annab vastaja üks vastus teavet mitme küsimuse kohta korraga. Terviseprobleemidega inimesed on osalenud meie andmetel tööturukoolitustel kui tasemeõppe toetuse saamisel.

Vestluses käsitletakse kolme peamist teemat: info töötust ennetavate teenuste kohta, kogemused osaletud ennetaval teenusel ning teenuste kasutegur ja motivatsioon nendel osalemiseks.

SISSEJUHATUS

Teeme tutvumisringi: nimi ja elukoht. Teid valiti rühmaintervjuule, kuna olete osalenud (nimeta konkreetne teenus, millel intervjuueeritavad osalesid, nendeks teenusteks saab olla tööturukoolitus, kvalifikatsioonisaamise toetus, tasemeõppes osalemise toetus). Palun keskenduge sellele konkreetsele teenusele, mille raames teid intervjuusse valiti. Kui olete osalenud ka teistes Töötukassa teenustes, siis palun eristage neid kogemusi, et saaksime täpsemalt hinnata just töötust ennetavate teenuste ehk paketi „Tööta ja õpi“ mõju.

Kuidas on Teie tervise seisund mõjutanud teie võimalusi tööturul või koolitustel osaleda?

Abiküsimused: Kuidas on tervise seisund mõjutanud teie töövõimet?

I TEEMA - INFO

Kuidas saite (tööturukoolitus, kvalifikatsioonisaamise toetus, tasemeõppes osalemise toetus) teenuse kohta teada? Milliseid kanaleid pidi saite infot teenuste kohta? Kuidas hindate teavitustegevust – kas vajalik info oli kergesti leitav ja arusaadav? Millest tundsite info osas kõige enam puudust? Mida võiks muuta, et info paremini kättesaadav oleks? Kuidas võiks ideaalis info selliste teenuste kohta Teieni jõuda? Kuidas jõuda nende inimesteni, kes ei ole kursis Töötukassa teenusega ega otsi iseseisvalt infot selle kohta (nt pikaaegne töötu, vähenenud oskustega, erialase hariduseta, terviseprobleemidega inimesed jne)?

II TEEMA - KÜSIMUSED KONKREETSE TEENUSE KOHTA: tööturukoolitus, tasemeõppes osalemise toetus ja lisanduvad küsimused tervise seisundi kohta

1. TÖÖTURUKOOLITUS KOOLITUSKAARDIGA- töötav inimene

Räägime nüüd tööturukoolitustest, kus olete meie andmetel osalenud.

Kirjeldage kõigepealt palun, kui lihtne või keeruline oli tööturukoolitusele pääseda?

Mis ajendas Teid tööturukoolitusele minema? Kuidas pöördusite Töötukassasse tööturukoolituste saamiseks? Kuidas selgus, millisele koolitusele on Teil võimalik minna? Milliseid takistusi tuli Teil tööturukoolitusele saamiseks ületada? Mis aitas neist üle saada? Milliseid tingimusi tuli selleks

täita, et tööturukoolitusele saada? Kas need tingimused olid Teie jaoks arusaadavad? Kas ja kuidas tuleks koolitusele saamise tingimusi muuta, et terviseprobleemidega inimesed osaleksid rohkem?

Kuidas kujunes koolitusvalik – kui kindel olite enne koolitustele minekut selles, milliseid teadmisi ja oskusi on Teil vaja juurde õppida?

Milline on Teie kogemus sobiva koolituse leidmisel? Kuidas hindate koolituste valiku piisavust ja sobivust? Mil määral vastas saadaval olnud koolituste valik Teie tegelikele vajadustele ja ootustele? Kas koolitusvalikuid oli Teie hinnangul piisavalt Teie vajadusi arvestades?

Kuidas hindate karjäärinõustamist enne koolituse alustamist?

Kuivõrd aitas karjäärinõustamine Teil valida sobiva eriala või täpsustada juba olemasolevat valikut? Kui palju mõjutas karjäärinõustamine Teie otsust koolitusel osaleda? Mil määral arvestati karjäärinõustamises sellega, milline on Teie tervise seisund?? Kas Teie arvates võiks karjäärinõustamisel midagi muuta ja kui, siis mida?

Kas olete osalenud ka mõnel muul tasuta koolitusel peale Töötukassa poolt pakutavate tööturukoolituste? Miks? Millistes?

Kuidas Te nende koolitusteni jõudsite? Kuidas erinevad need koolitused Töötukassa omadest (sisu, kvaliteet, kasulikkus)? Mida arvate sellest, et osa Töötukassa koolitusi kattub õppeasutuste enda pakkumistega? Kuidas tundub – kas koolitusvõimalusi on praegu piisavalt? Kui mõtlete enda kogemusele, siis millistest koolitustest või teemadest tunnete, et on kõige rohkem puudus?

2. TASEMEÕPPES OSALEMISE TOETUS

Räägime tasemeõppe toetustest, mida olete meie andmetel saanud.

Kirjeldage kõigepealt palun, mis ajendas Teid tasemeõppesse minema.

Miks otsustasite minna tasemeõppesse (mitte nt täiendkoolitusele)? Milline oli Teie hariduslik taust enne tasemeõppes alustamist? Milliseid takistusi tuli Teil tasemeõppesse asumisel ette, kui üldse? Mis aitas raskustest üle saada?

Milline oli Teie kogemus tasemeõppes osalemise toetuse taotlemisega?

Milliseid tingimusi tuli Teil selleks täita, et tasemeõppe toetust saada? Kuidas mõjutasid need tingimused Teie tasemeõppesse astumise otsust? Mis võib Teie arvates olla selle põhjuseks, et terviseprobleemidega inimesed ei kipu tasemeõppe toetust taotlema (nt teadmatus, info puudus, keerukas protsess vms)? Kuidas hindate Töötukassa tasemeõppe toetuse tingimusi (sh terviseprobleemidega inimeste vaates)? Kas ja kuidas tuleks tasemeõppe toetuse saamise tingimusi muuta, et terviseprobleemidega inimesed osaleksid rohkem?

Kui oluline oli Teie jaoks tasemeõppes osalemise rahaline toetus?

Mis rolli mängis tasemeõppes osalemise toetus otsusel õppima asuda? Kas toetus leevendas mõnda konkreetset raskust (nt rahaline koormus, töölt eemalolek)? Kas oleksite asunud õppima ka selle toetuseta? Kui toetust ei oleks, kas läheksite uuesti õppima? Mis tingimustel läheksite uuesti õppima? Kuidas vastas toetus Teie vajadustele (kas see oli piisav)? Millist mõju oleks avaldanud Teie otsusele tasemeõppesse astuda see, kui tasemeõppe toetus oleks olnud väiksem? Suurem?

Kuidas leidsite endale vajaliku ja sobiva tasemeõppe eriala?

Kuivõrd mängis valiku tegemisel rolli Teie tervis? Kuidas Teie arvates mõjutavad terviseprobleemid võimalusi valida sobiv eriala tasemeõppes? Kes ja kuidas saab toetada terviseprobleemidega inimesi koolituste/eriala valikul, mis vastab terviseprobleemidega inimeste vajadustele? Mis tuge oleks vaja?

Kuidas hindate karjäärinõustamist enne tasemeõppe alustamist?

Kuivõrd aitas karjäärinõustamine Teil valida sobiva tasemeõppe eriala või täpsustada juba olemasolevat valikut? Kui palju mõjutas karjäärinõustamine Teie otsust tasemeõppesse asumiseks? Mil määral võeti karjäärinõustamisel jutuks Teie tervises seisund? Kas Teie arvates võiks karjäärinõustamisel midagi muuta ja kui, siis mida?

Olete tänaseks õpingud lõpetanud. Mis aitas Teil tasemeõpinguid mitte katkestada ja need lõpuni läbida?

Mis tegi õppimise jätkamise Teie jaoks lihtsaks või raskeks? Millist tuge vajasite selleks, et õpingud edukalt lõpetada? Millist tuge või abi vajaksid Teie arvates tasemeõppes osalejad praegu ja tulevikus, et ennetada katkestamisi? Mida tuleks selleks muuta (nt tasemeõppe toetamise tingimustes) või millised tegevused sellele kaasa aitaksid? Kelle rolliks võiks olla õppijate toetamine (nt kool, Töötukassa, tööandja või mõni muu osapool)?

III TEEMA – TEENUSE KASUTEGUR JA INIMESE MOTIVATSIOON

Kuidas on teenus(ed) aidanud teid teie tööeluga seondult?

Millist kasu või muutust olete teenuselt saanud? Kuivõrd on teenus aidanud Teil: leida uus töö; liikuda karjääriredelil ülespoole; saada palgakõrgendust; vahetada valdkonda; alustada tööd uuel erialal? Kuivõrd aitas(id) teenus(ed) kaasa Teie tööalaste oskuste arendamisele? Milliseid uusi oskuseid omandasite? Kuivõrd on teenused aidanud Teil täiendada olemasolevaid oskuseid? Kuidas on teenus aidanud Teil suurendada oma enesekindlust või konkurentsivõimet tööturul? Võimalusel tooge palun näiteid.

Kuidas on teenus(t)el osalemine toetanud Teie majanduslikku toimetulekut?

Milline mõju on teenus(t)el olnud Teie sissetulekutele? On Teil tekkinud rohkem kindlustunnet oma majandusliku olukorra suhtes?

Mis aitaks kaasa sellele, et te kasutaksite rohkem Töötukassa poolt pakutavaid tööalaste oskuste arendamise võimalusi?

Milline info, tugi või korraldus aitaks Teil või Teie kolleegidel neid võimalusi paremini kasutada?

Millised muudatused või vajadused Teie tööelus suunaksid Teid arendama uusi oskusi?

Millist tuge või võimalusi vajaksite, et tervise tõttu tekkinud muutustega paremini toime tulla ja tööhõives püsida? Kes seda tuge pakkuda?

VÄLJAJUHATUS

Intervjueerija võtab vestluse kokku: mis teemaplokid said läbitud ning mis mõtted vestlustest jäid kõlama.

Kas soovite midagi lisada, mida me ei küsinud, aga mis Teie arvates on oluline?

Tänan teid osalemise eest!

TEENUSTEL OSALENUD TÖÖTUD INIMESED (II)

SISSEJUHATUS

Teeme tutvumisringi: nimi ja elukoht. teid valiti rühmaintervjuule, kuna olete saanud **Töötukassast tasemeõppes osalemise toetust**. Palun keskenduge sellele konkreetsele teenusele, mille raames teid intervjuusse valiti. Kui olete osalenud ka teistel Töötukassa teenustel, siis palun eristage neid kogemusi, et saaksime täpsemalt hinnata just töötust ennetavate teenuste ehk paketi „Tööta ja õpi“ mõju.

Vestluses käsitletakse kolme peamist teemat: info töötust ennetavate teenuste kohta, kogemused osaletud ennetaval teenusel ning teenuste kasutegur ja motivatsioon nendel osalemiseks.

I TEEMA- INFO

Kuidas saite toetuse kohta teada? Milliseid kanaleid pidi saite infot teenuste kohta? Kuidas hindate teavitustegevust – kas vajalik info oli kergesti leitav ja arusaadav? Millest tundsite info osas kõige enam puudust? Mida võiks muuta, et info paremini kättesaadav oleks? Kuidas võiks ideaalis info selliste teenuste kohta Teieni jõuda? Kuidas jõuda nende inimesteni, kes ei ole kursis Töötukassa teenusega ega otsi iseseisvalt infot selle kohta (nt pikaaegne töötu, vähenenud oskustega, erialase hariduseta, terviseprobleemidega inimesed jne)?

II TEEMA - KÜSIMUSED KONKREETSE TEENUSE KOHTA: tasemeõppes osalemise toetus

1. TASEMEÕPPES OSALEMISE TOETUS

Räägime tasemeõppe toetustest, mida olete meie andmetel saanud. Intervjuueritakse tasemeõppe läbinuid, mitte katkestajaid.

Kirjeldage kõigepealt palun, mis ajendas Teid tasemeõppesse minema.

Miks otsustasite minna tasemeõppesse (mitte nt täiendkoolitusele)? Milline oli Teie hariduslik taust enne tasemeõppes alustamist? Milliseid takistusi tuli Teil tasemeõppesse asumisel ette, kui üldse? Mis aitas raskustest üle saada?

Milline oli Teie kogemus tasemeõppes osalemise toetuse taotlemisega?

Milliseid tingimusi tuli Teil selleks täita, et tasemeõppe toetust saada? Kuidas mõjutasid need tingimused Teie tasemeõppesse astumise otsust? Kuidas hindate Töötukassa tasemeõppe toetuse tingimusi? Kuidas mõjutas Teie otsust tasemeõppe toetust taotleda see, et avaldus tuli esitada 60 päeva jooksul pärast õpingute algust? Kuidas saite teada, et toetuse taotlemiseks on kindel tähtaeg? Kas jõudsite selle aja jooksul kõik vajalikud dokumendid ja otsused teha? Milline oleks teie arvates mõistlik aeg toetuse taotlemiseks? Kas pikem taotlemise aeg oleks teinud otsustamise või asjaajamise lihtsamaks?

Kui oluline oli Teie jaoks tasemeõppes osalemise rahaline toetus?

Mis rolli mängis tasemeõppes osalemise toetus otsusel õppima asuda? Kas toetus leevendas mõnda konkreetset raskust (nt rahaline koormus, töölt eemalolek)? Kas oleksite asunud õppima ka selle toetuseta? Kui toetust ei oleks, kas läheksite uuesti õppima? Mis tingimustel läheksite

uuesti õppima? Kuidas vastas toetus Teie vajadustele (kas see oli piisav)? Millist mõju oleks avaldanud Teie otsusele tasemeõppesse astuda see, kui tasemeõppe toetus oleks olnud väiksem? Suurem?

Kuidas leidsite endale vajaliku ja sobiva tasemeõppe eriala?

Kuidas hindate karjäärinõustamist enne tasemeõppe alustamist?

Kuivõrd aitas karjäärinõustamine Teil valida sobiva tasemeõppe eriala või täpsustada juba olemasolevat valikut? Kui palju mõjutas karjäärinõustamine Teie otsust tasemeõppesse asumiseks? Mil määral võeti karjäärinõustamisel jutuks töö, õppimise ja pereelu ühitamise võimalikkus? Kas Teie arvates võiks karjäärinõustamisel midagi muuta ja kui, siis mida?

Olete tänaseks õpingud lõpetanud. Mis aitas Teil tasemeõpinguid mitte katkestada ja need lõpuni läbida?

Mis tegi õppimise jätkamise Teie jaoks lihtsaks või raskeks? Millist tuge vajasite selleks, et õpingud edukalt lõpetada? Millist tuge või abi vajaksid Teie arvates tasemeõppes osalejad praegu ja tulevikus, et ennetada katkestamisi? Mida tuleks selleks muuta (nt tasemeõppe toetamise tingimustes) või millised tegevused sellele kaasa aitaksid? Kelle rolliks võiks olla õppijate toetamine (nt kool, Töötukassa, tööandja või mõni muu osapool)?

III TEEMA – KASUTEGUR JA INIMESE MOTIVATSIOON

Kuidas on toetuse saamine aidanud Teid Teie tööeluga seondvalt?

Milles näete kõige suuremat kasu/muutust? Kuivõrd on teenused aidanud Teil täiendada olemasolevaid oskuseid? Kas omandasite uusi oskuseid ja milliseid? Kuivõrd aitas teenus teil suurendada oma enesekindlust ja hinnangut oma oskustele? Kuidas on tasemeõppe läbimine aidanud Teid töökoha leidmisel?

Kuidas on toetuse saamine mõjutanud Teie majanduslikku toimetulekut?

Kuidas on pärast tasemeõppes osalemist muutunud Teie sissetulek?

Kuidas hindate oma valmisolekut midagi uut tööalaselt juurde õppida?

Mille põhjal otsustate, kas peate end töö jaoks hariduslikult täiendama? Millised tegurid toetavad Teie osalemist enesetäienduses? Mis takistab Teil enesetäiendamisel osalemast?

Mis aitaks kaasa sellele, et Te kasutaksite rohkem Töötukassa poolt pakutavaid tööalaste oskuste arendamise võimalusi?

Millised motivaatorid innustaksid teid kasutama Töötukassa poolt pakutavaid teenuseid? Milline info, tugi või korraldus aitaks Teil neid võimalusi paremini kasutada? Millised võimalused või abi aitaksid Teil valida sobiva ümber- või täiendõppe? Kes võiks sellist abi pakkuda – riik, tööandja, koolitusasutus või karjäärinõustaja?

VÄLJAJUHATUS

Intervjueerija võtab vestluse kokku: mis teemaplokid said läbitud ning mis mõtted vestlustest jäid kõlama.

Kas soovite midagi lisada, mida me ei küsinud, aga mis Teie arvates on oluline?

Tänan teid osalemise eest!

TEENUST KASUTANUD TÖÖANDJAD (III)

Selgituseks juurde, et Töötukassa pakub töötust ennetavaid teenuseid üldnimega „Tööta ja õpi”. Need teenused on: tööturukoolitus koolituskaardiga töötavatele, tasemeõppes osalemise toetus, koolitustoetus tööandjale, kvalifikatsiooni saamise toetamine. Teenuste eesmärgiks on vähendada inimeste töötuks jäämise tõenäosust ja toetada neid, kes vajavad tööl püsimiseks tuge oskuste puudumise või aegumise tõttu.

Vestluses käsitletakse kolme peamist teemat: üldised teemad, kogemused osaletud ennetaval teenusel ning teenuste kasutegur ja motivatsioon nendel osalemiseks.

SISSEJUHATUS

Teeme tutvumisringi: Eesnimi ja ettevõtte peamine tegevusvaldkond. Teid valiti rühmaintervjuule, kuna olete osalenud (nimeta konkreetne teenus, millel intervjuueeritavad osalesid, nendeks teenusteks saab olla koolitustoetus tööandjale neljas tegevuses: muutuste juhtimine, töötajate värbamine, eesti keel ja digioskuste arendamine). Palun keskenduge sellele konkreetsele teenusele, mille raames teid intervjuusse valiti. Kui olete osalenud ka teistes Töötukassa teenustes, siis palun eristage neid kogemusi, et saaksime täpsemalt hinnata just töötust ennetavate teenuste ehk paketi „Tööta ja õpi” mõju.

I TEEMA- ÜLDISED TEEMAD

Milliseid muutuseid ja probleeme märkate praegu Eesti tööturul?

Kuidas mõjutab tööturгу oskustööjõu puudus või see, et inimeste oskused ei vasta tööandjate vajadustele? Kuidas Teie kogemuse põhjal on Töötukassa ennetavad teenused aidanud neid probleeme leevendada? Milliseid võimalusi pakuvad ennetavad teenused tööandjatele, kes soovivad oma töötajate oskuseid arendada? Kuivõrd vajalikud on need teenused olukorras, kus oskustööjõust on puudus?

Riiklik täienduskoolituse tellimus (RKT) on koolitusmeede, mille raames rahastatakse täiskasvanute tööalast täienduskoolitust vastavalt riiklikult määratud prioriteetsetele valdkondadele. Erinevalt Töötukassa teenustest, mis on suunatud konkreetse inimese vajadustele vähendamaks nende töötusriski, lähtuvad RKT koolitused laiemalt majanduse struktuurimuutustest ja on mõeldud täiskasvanutele tööalaseks enesetäiendamiseks ja tööturul konkurentsivõime tõstmiseks.

Milline on teie kogemus töötajate koolituse planeerimisel – kas olete kaalunud kasutada või kasutanud RKT raames pakutavaid koolitusi?

Millistel tingimustel julgustate oma töötajaid osalema riiklikult rahastatud koolitustel? Kui hästi vastavad RKT koolitused Teie ettevõtte tegelikele oskustööjõu vajadustele? Millised erinevusi või sarnasusi näete Töötukassa poolt pakutavate koolituste ja RKT koolituste vahel? Kuidas võiks nende kahe süsteemi koostöö paremini toetada tööandjate vajadusi, eriti olukorras, kus oskustööjõust on puudus?

Kuidas hindade Teie ettevõtte vajadustele vastavate koolituste kättesaadavust koolitusturul?

Millised lahendused aitaksid sobiva koolituse kiiremini ja lihtsamini leida või tellida? Kes võiks siin abistada/nõustada?

Kuidas saite teada Töötukassa poolt pakutavat koolitustoetusest tööandjatele?

Milliseid kanaleid pidi saite infot teenuste kohta? Kuidas hindate teavitustegevust? Millest tundsite info osas kõige enam puudust? Mida tuleks Teie hinnangul teha teistmoodi, et info Teieni jõuaks? Kuidas hindate enda teadlikkust toetusvõimaluste kohta, mis on suunatud tööandjatele oma töötajate koolitamiseks (sh Töötukassa koolitustoetus tööandjatele)? Milliseid teavitamise kanaleid või viise võiks Teie arvates kasutada teadlikkuse suurendamiseks tööandjate hulgas?

II TEEMA – KOOLITUSTOETUS TÖÖANDJATELE Räägime nüüd konkreetselt koolitustoetusest tööandjale, kus olete meie andmetel osalenud. Koolitustoetuse tööandjale on neli tegevust: muutuste juhtimine, värbamine, IKT, eesti keel. NB, tööandja saab kasutada ainult ühte neist neljast, mitte mitut.

Kirjeldage palun, milline oli koolitustoetuse taotlemise protsess.

Milliseid tingimusi tuli täita koolitustoetuse saamiseks? Mille põhjal otsustasite toetust kasutada (kuivõrd mõjutas otsust toetust taotleda toetuse suurus, koolitusteamade sobivus või asjaajamise keerukus)? Kuidas hindate taotlemise protsessi Millised muudatused aitaksid protsessi lihtsustada ja vähendada halduskoormust? Kuidas saaks koolitustoetuse tingimusi kujundada nii, et need sobiksid paremini erineva suurusega ettevõtetele, sh väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele? Kuivõrd peaks toetuse suurus sõltuma ettevõtete suurusest töötajate arvu järgi, käibest? Mis takistab Teie hinnangul tööandjaid koolitustoetust kasutamast?

Mille põhjal otsustasite, milliseid teadmisi ja oskusi on Teie töötajatel vaja juurde õppida?

Kuidas leidsite endale vajaliku ja sobiva koolituse? Mis ajendas just seda koolitust valima ja miks?

Mis rolli mängis Töötukassa toetuse olemasolu koolituse võimaldamisel töötajatele?

Mille põhjal otsustasite, kas kasutada Töötukassa koolitustoetust või katta koolituskulud oma ettevõtte vahenditest? Kas koolitus oleks toimunud ka Töötukassa toetuseta? Kui oluline on Teie hinnangul ettevõtte suurus koolitustoetuse taotlemise juures? Mis võiks Teie hinnangul olla väike- ja keskmise suurusega ettevõtetel peamiseks taksituseks, miks nad ei kipu koolitustoetust taotlema? Mis on Teie hinnangul koolitustoetuse suurim kasutegur (nt kulude optimeerimine; koolituste pakkumine, mida muidu ei tehtaks vms)? Milline roll on tööandjal või töötajal selles, et koolitusest saadud teadmised jõuaksid igapäevatöösse?

EESTI KEELE KOOLITUSEL OSALENUD – koolitustoetus tööandjatele raames eesti keele koolitusel osalenud

Kas olete kasutanud tööandja kaudu pakutavat eesti keele koolitust oma töötajate keeleoskuse arendamiseks? Jah korral jätkame järgmiste küsimustega:

Millised on peamised põhjused, miks otsustasite eesti keele koolitust tellida?

Kuivõrd lihtne või keeruline oli eesti keele koolitust saada? Milline nägi välja eesti keele koolituse tellimise protsess?

Kas Teile teadolevalt on mõni eesti keele koolitusel osalenud Teie ettevõtte töötaja koolitusel osalemise katkestanud? Miks?

Milliseks hindate Töötukassa kaudu saadud keeleõppe kasutegurit oma ettevõtte ja töötajate jaoks? Kuidas hindate tööandja kaudu pakutava keeleõppe tingimusi? Mida peaks tingimustes muutma selleks, et katkestamised väheneksid? Millised lahendused või toetused aitaksid Teie hinnangul tagada, et keeleõpe jõuaks nende töötajateni, kes seda reaalselt vajavad?

Milliste eesti keele õppe võimalustega olete tööandjana kursis, lisaks Töötukassa koolitustoetusele?

Kui olete oma töötajate keeleõpet planeerinud, siis milliseid võimalusi olete lisaks Töötukassa koolitusele arvesse võtnud (nt HTM, erakoolitusettevõtted)? Kas eesti keele koolitused peaksid olema koolitustoetuse üheks väljundiks?

III TEEMA – KASUTEGUR JA MOTIVATSIOON

Milliseid muutusi olete märganud oma ettevõtte käekäigus pärast teenusel osalemist?

Abiküsimused: Mis ajendas Teid koolitustoetust taotlema? Kas valitud koolitus vastas Teie ootustele ja vajadustele? Palun kirjeldage, mis on koolituse tulemusena muutunud. Kuivõrd on teenus aidanud Teil leida või ette valmistada töötajaid, kelle oskused vastavad Teie ettevõtte vajadustele?

Kui tulemuslik on teenus Teie hinnangul olnud, arvestades ressursse, mida Teie ettevõtte on pidanud panustama – näiteks aega, raha või töökorralduse muutmist? Millist kasu või väärtust Teie ettevõtte teenusest sai võrreldes tehtud panusega? Kui hästi sobitus teenus teie igapäevatöö korraldusega?

Milliseks hindate üldiselt enda valmisolekut võimaldada oma töötajatele tööalast enesetäiendust?

Kuidas suhtute sellesse, kui töötaja soovib osaleda tasemeõppes, mis on seotud karjääripöörde või erialavahetusega? Kuidas suhtute sellesse, kui töötaja osaleb täienduskoolitusel, mis ei ole otseselt seotud tema praeguste tööülesannetega? Kuidas suhtute oma töötajate kvalifikatsiooni omandamisega? Millal on kvalifikatsiooni omamine vajalik? Kuidas suurendada tööandja huvi selle vastu, et nende töötajad omandaksid kvalifikatsiooni?

Kuidas hindate Töötukassa ennetavate teenuste, sealhulgas koolitustoetus tööandjatele, majanduslikku ja sotsiaalset mõju? Palun mõelge ajaperioodile, mis toetust saite (ajavahemik 2017–2023).

Kuivõrd aitavad Teie hinnangul töötust ennetavad teenused riigi kulusid kokku hoida või ressursse tõhusamalt kasutada? Kuivõrd on Töötukassa teenused sihitud vastavalt sihtrühmade vajadustele? Kuivõrd on teenused mõjutanud tööealise elanikkonna pikemat osalemist tööturul ja tööjõu süsteemsemat arendamist?

Kuivõrd on teenused mõjutanud inimeste elukvaliteeti või enesekindlust tööturul? Kas olete täheldanud, et teenused on mõjutanud erinevate sihtrühmade (nt vanemaealised, madalama haridusega inimesed) võimalusi tööturul osalemiseks?

Milliseks hindate ennetavate teenuste kasu riigile ja tööandjatele?

Milline roll on teenustel kõrgema lisandväärtusega töökohtade tekkimisele?

Kuivõrd aitavad Teie arvates ennetavad teenused leevendada tööjõupuudust või suunata inimesi vajalike oskustega töökohtadele? Millised tegurid soodustavad või takistavad Teie hinnangul tööandjate ja töötajate aktiivset osalemist ennetavates teenustes?

Millised muudatused või vajadused suunavad Teid arendama oma ettevõtte töötajate oskusi?

Kas arvestate koolituste valikul tööjõuvajaduse prognoosidega? Kes seda infot /nõustamist pakkus? Millised võimalused või toetused aitaksid Teil teha teadlikke valikuid oma töötajate koolituste valikul, mis arvestavad tööturu ja majanduse muutustega? Kes võiks sellist toetust või suunamist pakkuda –näiteks Töötukassa, koolitusasutused?

Mis aitaks kaasa sellele, et Te kasutaksite rohkem Töötukassa poolt pakutavaid tööalaste oskuste arendamise võimalusi?

Millised motivaatorid innustaksid Teid kasutama Töötukassa poolt pakutavaid koolitusi? Mis seda takistab? Milline info, tugi või korraldus aitaks Teil neid võimalusi paremini kasutada?

VÄLJAJUHATUS

Intervjueerija võtab vestluse kokku: mis teemaplokid said läbitud ning mis mõtted vestlustest jäid kõlama.

Kas soovite midagi lisada, mida me ei küsinud, aga mis Teie arvates on oluline?

Tänan teid osalemise eest!

KONTROLLRÜHMAD

TEENUST MITTE KASUTANUD TÖÖANDJAD (III)

Üks rühmaintervjuu 5 ettevõtjaga

Töötukassa pakub töötururiske maandavaid ennetavaid teenuseid, mida nimetatakse koondnimega tööta ja õpi teenusteks. Need on väga erinevatele sihtrühmadele ja tegevustega meetmed. Tööandjale on näiteks mõeldud koolitustoetusi, mille eesmärk on soodustada majanduse struktuurimuutusi ning toetada tööandjat tema töötajate tööturumuutustega kohanemiseks vajalike oskuste ja teadmiste õpetamisel. Koolitustoetusega hüvitatakse tööandjale osaliselt töötaja koolitamisega seotud kulud. Praegu pakutavatest tööandjale mõeldud koolitustoetustest on järgmised neli: koolitustoetus tööandjale töötajate värbamiseks; muutuste olukorras; töötaja eesti keele oskuse arendamiseks ja info- ja kommunikatsiooni oskuste arendamiseks.

SISSEJUHATUS

Teeme tutvumisringi: Eesnimi ja ettevõtte peamine tegevusvaldkond. Teid valiti rühmaintervjuule, kuna meile teadaolevalt ei ole teie ettevõtte kasutanud perioodil 2017-2023 Töötukassa töötust ennetavaid teenuseid. Teie arvamus on oluline seetõttu, et see aitab mõista, miks osa ettevõtteid ei ole seni neid teenuseid kasutanud ning kuidas saaks Töötukassa olla ettevõtetele paremini kättesaadav ja kasulik.

I TEEMA- EESTI TÖÖTURG

Milliseid muutuseid ja probleeme märkate praegu Eesti tööturul?

Milliseid arenguid või muutusi prognoosite Eesti tööturule lähiaastateks? Kuidas mõjutab tööturгу oskustööjõu puudus või see, et inimeste oskused ei vasta tööandjate vajadustele? Kuidas Teie hinnangul on riik neid probleeme leevendanud? Millised ametid, oskused Teie arvates kõige rohkem Eesti tööturul muutuvad ja millistes valdkondades (nt põllumajandus, töötlev tööstus, ehitus, kaubandus jne) need muutused toimuvad? Millistest oskustest ja pädevustest on Eesti tööturul praegu kõige rohkem puudus? Millistes valdkondades kõige enam puudused nähtavad on? Kuivõrd mõjutavad vajalike oskuste ja pädevuste puudus ettevõtete kasvu ja konkurentsivõimet?

Milliseid võimalusi töötajate oskuseid arendamiseks tööandja vaatest teate?

Milliseid olete ise kasutanud oma töötajate oskuste, teadmiste arendamiseks? Kuivõrd esineb Teie kogemuse põhjal olukordi, milles koolitusturul ei leidu teie ettevõtte vajadustele vastavat koolitust? Millised lahendused aitaksid sobiva koolituse kiiremini ja lihtsamini leida või tellida? Kes võiks siin abistada/nõustada?

Kuidas hindate Töötukassa rolli tööturul toimuvate muutuste taustal (tagada tööealise elanikkonna kõrge tööhõive ehk siis viib ellu tööpoliitikat -tööturumeetmed ja korraldab töötuskindlustust - toetused)?

Kas nende tegevusest on kasu olnud? Kui jah, siis millist kasu olete täheldanud? Kas nende tegevusest on Teie ettevõttele kasu olnud? Millistele sihtrühmadele võiks Töötukassa Teie arvates oma teenuseid suunata? Töötutele või ka töötavatele inimestele ja ettevõtetele? Põhjendage.

II TEEMA- MOTIVATSIOON ENESETÄIENDAMISEKS

Milliseks hindate üldiselt enda valmisolekut võimaldada oma töötajatele tööalast enesetäiendust?

Kuidas suhtute sellesse, kui töötaja soovib osaleda tasemeõppes, mis on seotud karjääripöörde või erialavahetusega? Kuidas suhtute sellesse, kui töötaja osaleb täienduskoolitusel, mis ei ole otseselt seotud tema praeguste tööülesannetega? Milliseid täiendavaid oskusi vajavad Teie ettevõtte töötajad praegu, et oma tööülesandeid täita või et ettevõtte püsiks konkurentsivõimeline? Kuidas suhtute oma töötajate kvalifikatsiooni omandamisse? Kuidas suurendada tööandja huvi, et töötajad omandaksid kvalifikatsiooni? Mis sellele kaasa aitaks, et tööandjatel oleks huvi kvalifikatsiooni omandamise toetamise vastu?

Millised muudatused või vajadused suunavad Teid arendama oma ettevõtte töötajate oskusi?

Mis Teie hinnangul ajendab inimesi tööalasel täienduskoolitusel osalema? Kuivõrd arvestate oma ettevõtte arendamisel ka tööjõu prognoosidega, näiteks milliseid oskusi või ameteid tulevikus rohkem vaja läheb? Kas keegi on seda infot /nõustamist pakkunud? Kuivõrd tunnete vajadust arendada oma töötajate oskuseid, mis oleksid tööturu vajadustega vastavuses või lähtute töötajate arendamisel ainult oma ettevõtte vajadustest? Millised võimalused või toetused aitaksid Teil arendada oma töötajaid? Kes võiks sellist toetust või suunamist pakkuda –näiteks Töötukassa, koolitusasutus?

Riiklik täienduskoolituse tellimus (RKT) on koolitusmeede, mille raames rahastatakse täiskasvanute tööalast täienduskoolitust vastavalt riiklikult määratud prioriteetsetele valdkondadele. Erinevalt Töötukassa teenustest, mis on suunatud konkreetse inimese vajadustele vähendamaks nende töötusriski, lähtuvad RKT koolitused laiemalt majanduse struktuurimuutustest ja on mõeldud täiskasvanutele tööalaseks enesetäiendamiseks ja tööturul konkurentsivõime tõstmiseks.

Mida arvate sellest, et tööalaseid koolitusi pakutakse nii Töötukassa teenustena kui ka riikliku täienduskoolituse tellimuse (RKT) kaudu?

Kuidas mõjutab koolituste pakkumine nn kahest kanalist Teie ettevõtte valmisolekut töötajaid koolitustele suunata? Kuidas võiks nende kahe süsteemi koostöö paremini toetada tööandjate vajadusi, eriti olukorras, kus oskustööjõust on puudus?

Mis aitaks kaasa sellele, et Te kaaluksite Töötukassa poolt pakutavate tööalaste oskuste arendamise võimaluste kasutamist?

Millised motivaatorid innustaksid Teid kasutama Töötukassa poolt pakutavaid koolitusi? Mis seda takistab? Milline info, tugi või korraldus aitaks Teil neid võimalusi paremini kasutada?

VÄLJAJUHATUS

Intervjueerija võtab vestluse kokku: mis teemaplokid said läbitud ning mis mõtted vestlustest jäid kõlama.

Kas soovite midagi lisada, mida me ei küsinud, aga mis Teie arvates on oluline?

Tänan teid osalemise eest!

TEENUST MITTE KASUTANUD TÖÖTAJAD (III)

Üks rühmaintervjuu 7 inimesega

Töötukassa pakub töötururiske maandavaid ennetavaid teenuseid, mida nimetatakse koondnimega tööta ja õpi teenusteks. Need on väga erinevatele sihtrühmadele ja tegevustega meetmed, mille eesmärgiks on vähendada inimeste töötuks jäämise tõenäosust ja toetada neid, kes vajavad tööl püsimiseks tuge oskuste puudumise või aegumise tõttu. Töötavatele on näiteks mõeldud tööturukoolitused, tasemeõppe saamise toetamine ja kvalifikatsiooni saamise toetamine, mis aitab inimesi teadlikumatele karjäärivalikutele.

SISSEJUHATUS

Teeme tutvumisringi: eesnimi ja elukoht. Teid valiti rühmaintervjuule, kuna meile teadaolevalt ei ole te kasutanud perioodil 2017-2023 Töötukassa töötust ennetavaid teenuseid. Teie arvamus on oluline seetõttu, et see aitab mõista, kuidas saaks Töötukassa olla töötavatele inimestele paremini kättesaadav ja kasulik.

Kas olete osalenud täiendkoolitusel viimase 2-3 aasta jooksul?

Kui jah: kirjeldage, kuidas Te koolituseni jõudsite? Kuidas jõudis info sellest (nendest) koolitusest Teieni? Kes Teid nõustas või abistas? Mis Teid koolitusel osalema ajendas? Kuidas Te seda (või neid) koolitust hindate? Kui palju oli koolitusest Teie jaoks kasu ja milles see kasu väljendus? Kuivõrd on koolitus(ed) aidanud Teil: liikuda karjääriredelil ülespoole; saada palgakõrgendust; vahetada valdkonda; alustada tööd uuel erialal? Kuivõrd aitas(id) koolitus(ed) kaasa teie tööalaste oskuste arendamisele? Milliseid uusi oskuseid omandasite? Kuivõrd on koolitus(ed) aidanud Teil täiendada olemasolevaid oskuseid? Kuidas on teenus aidanud teil suurendada oma enesekindlust või konkurentsivõimet tööturul? Palun tooge näiteid.

Kui ei: mille tõttu Te pole täiendkoolitustel osalenud? Mis võiks Teid osalema motiveerida?

Milliseks hindate enda valmisolekut osaleda tööalasel enesetäiendusel?

Milliseid täiendavaid oskusi vajate praegu, et oma tööülesandeid täita? Millistest oskustest tunnete praegu kõige rohkem puudust? Milliseid oskuseid on vaja Teil arendada, et oma tööd teha? Kuidas aitaks nende oskuste omandamine Teil oma tööd tõhusamalt teha või tööga rahulolu suurendada? Millised tegurid toetavad Teie osalemist enesetäienduses? Mis takistab Teil või teie kolleegidel enesetäiendamisel osalemast?

Milliseks hindate oma tööandja valmisolekut võimaldada oma töötajatele tööalast enesetäiendust?

Kas töötajatel on võimalus osaleda koolitustel tööandja toel? Kui sageli seda võimalust kasutatakse? Millised tegurid mõjutavad Teie arvates Teie tööandja otsust töötaja koolitust toetada või mitte? Kas on esinenud olukordi, kus töötaja soovib täienduskoolitusel osaleda, aga seda ei ole võimaldatud? Kuidas suhtute sellesse, kui töötaja tahaks osaleda täienduskoolitusel, mis ei ole otseselt seotud tema praeguste tööülesannetega? Kuidas tunnetate – kas sellist õppimist peetakse ettevõttes väärtuslikuks või pigem ebaoluliseks?

Kuidas suhtute kvalifikatsiooni omandamisse?

Milliseid ameteid ja töökohti vajab Teie arvates Eesti tööturg praegu kõige enam?

Miks seda arvate? Millised võimalused või toetused aitaksid Teil teha teadlikke valikuid ümber- või täiendõppeks, mis arvestavad tööturu muutustega? Kes võiks sellist toetust või suunamist pakkuda – näiteks riik, tööandja, koolitusasutus või karjäärinõustaja?

Millised muudatused või vajadused Teie tööelus suunaksid Teid arendama uusi oskusi?

Abiküsimused: Kui tõenäoliseks peate, et peate järgmise 2 või 3 aasta jooksul töökohta vahetama? Mida tähendaks Teie jaoks koondamine või töökoha kaotus – kas tunnete, et tuleksite toime oma praeguste oskustega või on vaja oma oskusi uuendada? Kui tõenäoliseks peate, et Teie tehtav töö järgmise 2-3 aasta jooksul muutub nii palju, et olete sunnitud uusi oskusi omandama?

Kui teadlik olete üldiselt erinevatest õppimis- ja koolitusvõimalustest, mis aitavad töötajatel tööle saada või ametis püsida?

Milliseid võimalusi teate? Kuidas tajute koolitusvõimaluste hulka – kas neid on piisavalt või pigem vähe?

Kui teadlik olete Töötukassa poolt pakutavate koolitustest ja teenustest, mis toetavad töötamist ja õppimist?

Mida teate töötust ennetavate teenuste programmi „Tööta ja õpi” kohta? Kui info Töötukassa teenustest on Teieni jõudnud, siis kuidas see Teieni jõudis? Kuidas hindate, kas vajalik info oli kergesti leitav ja arusaadav? Millest tundsite info osas kõige enam puudust? Kui Te pole neist teenustest varem kuulnud, siis kas ja millist huvi tunneksite selliste võimaluste kohta rohkem teada saada?

Kas kaaluksite Töötukassast toetuse taotlemist enda tööalaseks enesetäiendamiseks? Kui ei, siis miks? Milline info, tugi või korraldus aitaks teil või Teie kolleegidel olemasolevaid võimalusi paremini kasutada?

Kuidas hindate Töötukassa rolli tööturul toimuvate muutuste taustal (tagada töörealise elanikkonna kõrge tööhõive ehk siis viib ellu tööpoliitikat -tööturumeetmed ja korraldab töötuskindlustust - toetused)?

Kuidas hindate nende tegevuste kasu? Millistele sihtrühmadele võiks Töötukassa teie arvates oma teenuseid rohkem suunata? Kas ainult töötutele või ka töötavatele inimestele ja ettevõtetele? Põhjendage. Mis aitaks teenuseid paremini inimesteni viia või muuta need arusaadavamaks ja kättesaadavamaks? Kuidas saaks Töötukassa kõige paremini toetada inimesi tööturul toimetulekul? (nt pigem info jagajana, koolituste vahendajana, veel?)

VÄLJAJUHATUS

Intervjueerija võtab vestluse kokku: mis teemaplokid said läbitud ning mis mõtted vestlustest jäid kõlama.

Kas soovite midagi lisada, mida me ei küsinud, aga mis Teie arvates on oluline?

Täname teid osalemise eest!

INDIVIDUAALINTERVJUUD TEENUSTEL MITTEOSALENUD TERVISEPROBLEEMIDEGA INIMESTEGA

Kuna terviseprobleemidega isikuid ei saa tundliku teema tõttu kaasata rühmaintervjuudele, tehakse nendega individuaalintervjuud, et säiliks intervjuule värvatud inimeste privaatsus ja konfidentsiaalsus. Intervjuukava kohandatakse individuaalintervjuu jaoks, kuid oluline on, et kavas esitatud peamised küsimused saavad kaetud.

SISSEJUHATUS

Teid valiti rühmaintervjuule, kuna meile teadaolevalt ei ole te kasutanud perioodil 2017-2023 Töötukassa töötust ennetavaid teenuseid. Teie arvamus on oluline seetõttu, et see aitab mõista, kuidas saaks Töötukassa olla töötavatele inimestele paremini kättesaadav ja kasulik, sealhulgas ka erinevate tervisest tulenvate takistustega inimestele.

Kuidas on Teie tervises seisund mõjutanud Teie võimalusi tööturul?

Kuidas on Teie tervise seisund mõjutanud teie töövõimet? Soovi korral võite täpsustada, millised tegurid on olnud takistuseks, kuid ei pea.

Kas olete osalenud täiendkoolitusel viimase 2-3 aasta jooksul?

Kui jah: kuidas Te selle koolituseni jõudsite? Milliseid kanaleid pidi? Millest ajendatult koolitusel osalesite? Kuivõrd mõjutas Teie tervislik seisund koolituste valikut? Kuidas Te seda (või neid) koolitust hindate? Kui palju oli koolitusest Teie jaoks kasu ja milles see kasu väljendus? Millised on peamised takistused, mida olete kogenud täiendkoolitusel osalemisel või õppimisel? Mis aitaks Teil neid takistusi ületada ja muudaks õppimise lihtsamaks?

Kui ei: mille tõttu Te pole täiendkoolitustel osalenud? Mis võiks Teid osalema motiveerida?

Milliseks hindate enda valmisolekut osaleda tööalasel enesetäiendusel või tasemeõppes?

Milliseid täiendavaid oskusi vajate praegu, et oma tööülesandeid täita? Millistest oskustest tunnete praegu kõige rohkem puudust? Milliseid oskuseid on vaja Teil arendada, et oma tööd teha? Kuidas aitaks nende oskuste omandamine teil oma tööd tõhusamalt teha või tööga rahulolu suurendada? Millised tegurid takistavad Teie osalemist enesetäienduses? Kes ja kuidas saab toetada terviseprobleemidega inimesi koolituste/eriala valikul, mis vastab terviseprobleemidega inimeste vajadustele? Mis tuge oleks vaja? Kas on probleeme erialade valikul, st ei ole piisavalt erialasid, mis teile sobib ja mis arvestab tervisepiirangutega? Mis toetaks terviseprobleemidega inimeste õppes püsimist?

Milliseid ameteid ja töökohti vajab Teie arvates Eesti tööturg praegu kõige enam?

Miks seda arvate? Millised võimalused või toetused aitaksid Teil teha teadlikke valikuid ümber- või täiendõppeks, mis arvestavad tööturu muutustega? Kes võiks sellist toetust või suunamist pakkuda – näiteks riik, tööandja, koolitusasutus või karjäärinõustaja?

Millised muudatused või vajadused teie tööelus suunaksid teid arendama uusi oskusi?

Kui tõenäoliselt peate seda et Teil võib tervisepiirangute tõttu tekkida vajadus praegust töökohta vahetada? Millist tuge või võimalusi vajaksite, et tervise tõttu tekkinud muutustega paremini toime tulla ja tööhõives püsida? Kes seda võiks teha?

Kui teadlik olete Töötukassa poolt pakutavate koolitustest ja teenustest, mis toetavad töötamist ja õppimist?

Mida teate töötust ennetavate teenuste programmi „Tööta ja õpi” kohta? Kui info Töötukassa teenustest on Teieni jõudnud, siis kuidas see Teieni jõudis? Kuidas hindate, kas vajalik info oli kergesti leitav ja arusaadav? Millest tundsite info osas kõige enam puudust? Kui Te pole neist teenustest varem kuulnud, siis kas ja millist huvi tunneksite selliste võimaluste kohta rohkem teada saada?

Kas kaaluksite Töötukassast toetuse taotlemist enda tööalaseks enesetäiendamiseks? Kui ei, siis miks? Milline info, tugi või korraldus aitaks teil või Teie kolleegidel olemasolevaid võimalusi paremini kasutada?

Kuidas hindate Töötukassa rolli tööturul toimuvate muutuste taustal (tagada tööealise elanikkonna kõrge tööhõive ehk siis viib ellu tööpoliitikat -tööturumeetmed ja korraldab töötuskindlustust - toetused)?

Kuidas hindate nende tegevuste kasu? Millistele sihtrühmadele võiks Töötukassa teie arvates oma teenuseid rohkem suunata? Kas ainult töötutele või ka töötavatele inimestele ja ettevõtetele? Põhjendage. Kas Töötukassa võiks terviseprobleemidega inimesi rohkem toetada ja kuidas? Mis aitaks teenuseid paremini inimesteni viia või muuta need arusaadavamaks ja kättesaadavamaks, sh terviseprobleemidega inimesteni? Kuidas saaks Töötukassa kõige paremini toetada terviseprobleemidega inimesi tööturul toimetulekul? (nt pigem info jagajana, koolituste vahendajana, veel?)

VÄLJAJUHATUS

Intervjueerija võtab vestluse kokku: mis teemaplokid said läbitud ning mis mõtted vestlustest jäid kõlama.

Kas soovite midagi lisada, mida me ei küsinud, aga mis Teie arvates on oluline?

Tänan teid osalemise eest!

TÖÖTUKASSA EKSPERDID JA POLIITIKAKUJUNDAJAD (I)

Allolevates intervjuukavades on toodud **tumedas kirjas põhiküsimused** ning kaldkirjas täiendavad küsimused, mida uurija küsib vastavalt vajadusele täpsustuste saamiseks. Intervjuud viivad läbi kogenud uurijad, kes kohandavad vajadusel küsimuste järjekorda ja sõnastust, arvestades intervjuueeritavate vastuste ja vajadustega ning esindatavate asutustega. Kuna intervjuueerimiseks on piiratud aeg ja küsimusi on palju, varieeritakse vajadusel küsimusi vastajate lõikes, kuna kõik teemad ei pruugi igas intervjuus ajapuuduses piisavat käsitlust leida.

SISSEJUHATUS

Tutvustatakse uuringu eesmärki, intervjuueeritava valiku põhjuseid, küsitluse ülesehitust, andmete kogumist, kasutamist, hoiustamist ja tulemuste esitamise loogikat (kokkulepe, millisel üldistuse astmel on uuritav nõus oma hinnangute esitamisega).

Kõik Teie poolt esitatud vastused esitame aruandes üldistatud kujul. Kas Teile sobib, salvestame intervjuu? Salvestist kasutame vaid transkriptsiooni tegemiseks, pärast mida kustutame selle. (kui uuritav ei nõustu salvestamisega, teeb intervjuueerija märkmeid kirjalikult intervjuu jooksul ja korrastab need intervjuu järgselt)

Vestluses käsitletakse kolme peamist teemat: töötust ennetavate teenuste tõhususe ja mõju mõõdikud, konkreetsed teenused ning inimeste motivatsioon nendel osalemiseks.

Sissejuhatuseks mõned tutvustavad sõnad intervjuueeritava kohta: nimi, ametinimetus ja sissejuhatav küsimus:

Mis on Teie seos Töötukassa programmi „Tööta ja õpi“ meetmetega?

Kas olete pigem teenuste kujundamise, seire või muul moel seotud?

I TEEMA- TÕHUSUS JA MÕJU

Kuidas on aidanud Töötukassa ennetavate meetmete teenused Teie arvates lahendada praeguseid tööturu probleeme, näiteks tööjõupuudust ja oskuste lõhet? Selgituseks peamine tööturu probleem on töötajate oskuste mittevastavus tööturu vajadusele ning teatud sektorites on kvalifitseeritud tööjõu puudus ja oskuste lõhed, kus töötajate oskused ei vasta täielikult tööturu vajadustele.

Millist tööturu probleemi peate hetkel olulisemaks (üldine tööjõupuudus, oskuste puudujääk vms)? Millistes sektorites (nt IT ja digitehnoloogiad, tervishoid ja sotsiaaltoetused, haridus, tööstus ja tootmine, vms) näete nende teenuste suurimat mõju tänaseks avalduvat? Milles need muutused/mõjud avaldunud on (nt oskustööjõu suurenemine, lihttööjõu vähenemine)? Palun tooge mõni näide. Kas teenused täidavad Teie hinnangul oma eesmärgi?

Kui teadlikud on Teie hinnangul Eesti inimesed ennetavate meetmete teenustest? Kuidas info nendeni jõuab?

Milliseid teavitamise kanaleid või viise võiks Teie arvates kasutada teadlikkuse suurendamiseks sihtrühmades lisaks juba olemasolevatele? Kui suur on olemasolevate kanalite kasutatus?

Kuidas suurendada nende töötajate ja tööandjate huvi, kes ei ole ennetavate meetmete teenustel osalenud? Kui vajalik see Teie arvates on töötajate puhul? Kui vajalik tööandjate puhul?

Kuidas sobivad Teie arvates ennetavad teenused kokku riikliku täienduskoolituse tellimuse (RKT) alusel pakutavate õppekohtadega?

Täiendavad need teineteist või kipuvad pigem kattuma? Mille poolest kattumisi esineb?

Kuidas toimub ennetavate meetmete teenuste tulemuslikkuse ja mõju hindamine?

Millised kriteeriumid või näitajad annavad märku, et teenus on olnud edukas või tulemuslik? Kas sellele, mida mõõdetakse, võiks seada ka mingid sihttasemed (ingl k benchmark), mis aitaks hinnata kas saavutatud tulemus on piisav või mitte? Milliseid riske või takistusi näete sihttasemete kehtestamisel? Kui hästi on need teenused aidanud lahendada tööturu struktuurseid probleeme ja toetada tööjõu pakkumise ning nõudluse tasakaalu?

UK9: Milliseid muudatusi ennetavate meetmete teenuste kujundamisel või rakendamisel võiks teha, et saavutada paremaid tulemusi?

Ennetavaid teenuseid pakutakse alates 2017. aastast. Milline on Teie hinnangul olnud nende teenuste majanduslik mõju? Milles need mõjud väljenduvad/ei väljendu (nt riigi kulude kokkuhoid, tõhusam ressursikasutus, tööealise elanikkonna pikem osalemine tööturul, tööjõu süsteemsem arendamine vm)?

Kuidas on teenused mõjutanud erinevate sihtrühmade (nt vanemaealised, madalama haridusega inimesed) võimalusi tööturul osalemiseks?

Kuidas hindate paketi/programmi töötust ennetavate teenuste rahastamise läbimõeldust? Kui õigustatud selline programm teie hinnangul on (nt riigi kulude kokkuhoiu mõttes vms)? Milliseid lahendusi võiks kaaluda, et hoida kulud stabiilsena/kontrolli all, säilitades samal ajal programmi kvaliteedi?

Kui sageli esineb Teie kogemuse põhjal olukordi, milles toetust kasutatakse teenuse eest, mida oleks kasutatud ka ilma toetuseta?

Palun tooge näiteid. Milliste ennetavate teenuste puhul on see probleem suurem, milliste puhul väiksem? Millised oleksid Teie arvates võimalikud viisid selliste olukordade ennetamiseks või teenuse eesmärgipärase kasutatavuse tagamiseks?

II TEEMA - vaade konkreetsetele ennetavate meetme teenustele

MEEDE A - tööturukoolitus (töötav inimene)

Kui hästi vastavad Teie hinnangul koolituskaardiga tööturukoolituste raames pakutavate koolituste valik töötavate inimeste vajadustele?

Palun kirjeldage, kuidas toimub koolituste valik. Kas õppekavasid, mille vahelt valida, on piisavalt? Kas koolituste valikul esineb väljakutseid ja millest on need sellisel juhul tingitud?

Kuidas hindate tööturukoolitusele pääsemise tingimuste sobivust kõikide teenust vajavate inimeste, sh terviseprobleemidega inimeste jaoks? Millised muudatused parandaksid kättesaadavust, sh terviseprobleemidega inimestele?

Milliseid kogemusi on Teil seoses juhtumitega, kus tööturukoolitusele pääsemise tingimused on takistanud mõnel inimesel osalemast? Kas mõni konkreetne sihtrühm on praegustest tingimustest välistatud?

Millised on teile teadaolevalt peamised koolitusvalikud, millel terviseprobleemidega isikud osalevad ja miks?

Mis on Teie arvates peamised ajendid, miks terviseprobleemidega inimesed tööturukoolitustel osalevad? Kuivõrd on need seotud vananenud oskustega; tervise tõttu töö mitte jätkamisega, muul põhjusel? Kuidas saaks neid koolitusvalikute tegemisel toetada? Kes peaks seda tegema?

Kuivõrd põhjendatud on Teie hinnangul Töötukassa kaudu eesti keele õpetamine, arvestades muid keeleõppe võimalusi? (Selgituseks intervjuerijale: Töötukassa pakub lisaks teenusele „tööturukoolitus koolituskaardiga töötavale“ veel eesti keele koolitust ka „koolitustoetuse töötaja eesti keele oskuse arendamiseks“ kaudu. Lisaks on eesti keele koolitusi peale Töötukassa pakutavate veelgi).

Millist mõju avaldavad Teie hinnangul Töötukassa poolt pakutavad eesti keele koolitused koolitatud inimeste tööhõivekindlusele ja tööalasele arengule? Kuivõrd põhjendatud on eesti keele koolitusi pakkuda kahe erineva Töötukassa teenuse kaudu?

Millisel määral mõjutavad eesti keele koolitusele kehtestatud kvalifitseerimistingimused sihtrühma osalemist koolitusel? Kas ja kuidas neid tingimusi muuta? Kuidas muuta tingimusi nii, et see vähendaks katkestamisi?

MEEDE B - tasemeõppes osalemise toetus (registreeritud töötu ja töötav inimene)

Kui põhjendatud on Teie hinnangul toetatavate õppekavade sidumine OSKA tööjõuvajaduse prognoosidega, arvestades, et OSKA keskendub pigem kõrgema kvalifikatsiooniga erialadele? (Selgita vajadusel: OSKA prognoosid näitavad, millistes valdkondades tööjõuvajadus kasvab ja millistes kahaneb).

Mis Teie arvates peaks olema aluseks, kui otsustatakse, milliseid õppekavasid toetada? Kuidas võiks õppekavade valikud aidata kaasa meetmepaketi eesmärkide saavutamisele, näiteks tööjõuvajaduste või oskuslõhede vähendamisele?

Kuidas mõjutab toetatavate õppekavade valik sihtrühma osalemist? Kuidas valida toetatavaid õppekavasid, mis järgiks meetmepaketi eesmärke (vähendada tööturiski)? Kas ja kui, siis kuidas peaks muutma toetuse sihtrühma?

Miks ei osale tasemeõppes nõrgemas tööturupositsioonis olevad inimesed, nt terviseprobleemidega isikud, vananenud ja vähenenud oskustega jne isikud? Kuidas muuta teenuse tingimusi selliselt, et neid rohkem motiveerida teenusele?

Kuidas ja kes võiks toetada terviseprobleemidega isikuid õppekavade valikul?

Kuidas see tugi võiks toimida?

Kuidas toetada tasemeõppe toetuse saajate õpingutes püsimist ja ennetada katkestamist? Millist tuge tasemeõppe toetuse saajad vajavad, et nad saaksid tasemeõppes

edukalt osaleda ja õpingud lõpetada? Kes seda võiks teha? Poliitikakujundajatele - Kas siin tuleks kõne alla jätkutugi? Mida mõeldakse jätkutoe all?

Kuidas mõjutab toetuse suurus tasemeõppes osalemist ja õppes püsimist?

Kuidas suhtute toetuse suuruse eristamisse sõltuvalt sihtrühmadest? (Selgituseks: sihtrühmad on töötav, töötu, aga ka näiteks 50+, erialase hariduseta, aegunud hariduse, terviseprobleemidega inimesed). Kas toetuse suuruse muutmine (suurendamine/vähendamine) mõjutaks Teie hinnangul potentsiaalseid õppima asujaid ja õppes püsimist?

Kui lõpetatakse senisel kujul tasemeõppes osalemise toetuse maksmine, siis kuidas see mõjutaks teenuse sihtrühma kuuluvate inimeste otsust asuda tasemeõppesse?

MEEDE C - koolitustoetus on tööandjatele suunatud koolitustoetus, mille eesmärk on toetada tööandjaid töötajate oskuste arendamisel ning hõlmab endas värbamist, muutuste olukorda, eesti keele oskuse arendamist (alates 2018) ja info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) oskuste arendamist (alates 2021).

Millisel viisil võiks tööandjatele suunatud teenuste tingimusi kujundada, et arvestada ettevõtte vajadusi ja ressursse? *Kuidas peaks toetuste skeemid olema üles ehitatud, et need jõuaks rohkem nende tööandjateni, kes muidu oma töötajate koolitamisest ei panustaks? Kui põhjendatud oleks tööandjatele mõeldud teenuste tingimuste eristamine tulenevalt ettevõtte suurusest, käibest või muudest majandusnäitajatest?*

Millistel Teie teadaolevatel põhjustel katkestatakse tööandja koolitustoetuse raames eesti keele koolitusi?

Statistika näitab, et katkestamisi esineb tööandjate koolitustel vähem kui tööturukoolituste puhul. Mis võiks olla selle erinevuse põhjuseks? Kuidas hindate tööandja kaudu pakutava keeleõppe 1) tingimusi; 2) mõjust; 3) kättesaadavust? Kuidas muuta tööandja kaudu eesti keele koolituse saamise toetuse tingimusi selliselt, et rohkem tööandjaid teenust kasutama motiveerida? Kui tööturukoolituse kaudu enam ei pakutaks eesti keele õpet töötavatele inimestele, siis milliseid muudatusi tuleks teha tööandjatele mõeldud eesti keele õppes, et see jõuaks nende töötajateni, kes seda vajavad?

III TEEMA- HORISONTAALSED TEEMAD ehk inimeste motivatsioon

Milliseks hindate üldiselt inimeste valmisolekut tööalaseks enesetäienduseks? Aga tööandjate valmisolekut oma töötajate enesetäiendust toetada?

Mis neid motiveerib või takistab osalemast? Mis motiveerib või takistab tööandjat oma töötajate enesetäiendust lubama/töötajatele koolitusi pakkuma?

Mis aitaks Teie hinnangul paremini motiveerida inimesi osalema enesetäienduses, mida pakutakse ennetavate tööturuteenuste kaudu? *Millised tegurid praegu toetavad või takistavad seda osalemist?*

Mille põhjal teevad Teie kogemuses inimesed enesetäiendamise valikutes otsuseid?

Mis on peamised ajendid, miks inimesed ennetavatel teenustel osalevad? Kuivõrd on see seotud muudatustega tööturul? Mis aitaks siin kaasa, et nügida valikute tegemist, mis arvestab muutusi tööturu vajaminevate oskuste järele?

VÄLJAJUHATUS

Intervjueerija võtab vestluse kokku: mis teemaplokid said läbitud ning mis mõtted vestlustest jäid kõlama.

Kas soovite midagi lisada, mida me ei küsinud, aga mis Teie arvates on oluline?

Tänu sõnad ja järgmiste sammude selgitamine (nt kuidas tulemusi kasutatakse).

ESINDUSORGANISATSIOONIDE ESINDAJAD (II)

*Allolevates intervjuukavades on toodud **tumedas kirjas põhiküsimused** ning täiendavad küsimused, mida uurija küsib vastavalt vajadusele täpsustuste saamiseks. Intervjuud viivad läbi kogenud uurijad, kes kohandavad vajadusel küsimuste järjekorda ja sõnastust, arvestades intervjuueeritavate vastuste ja vajadustega ning esindatavate asutustega. Kuna intervjuueerimiseks on piiratud aeg ja küsimusi on palju, varieeritakse küsimusi vastajate lõikes kuna kõiki küsimusi ei pruugita igas intervjuus käsitleda.*

SISSEJUHATUS

Tutvustatakse uuringu eesmärki, intervjuueeritava valiku põhjuseid, küsitluse ülesehitust, andmete kogumist, kasutamist, hoiustamist ja tulemuste esitamise loogikat (kokkulepe, millisel üldistuse astmel on uuritav nõus oma hinnangute esitamisega).

Kõik Teie poolt esitatud vastused esitame aruandes üldistatud kujul. Kas Teile sobib, salvestame intervjuu? Salvestist kasutame vaid transkriptsiooni tegemiseks, pärast mida kustutame selle. *(kui uuritav ei nõustu salvestamisega, teeb intervjuueerija märkmeid kirjalikult intervjuu jooksul ja korrastab need intervjuu järgselt)*

Vestluses käsitletakse kolme peamist teemat: töötust ennetavate teenuste tõhususe ja mõju mõõdikud, konkreetsed teenused ning inimeste motivatsioon nendel osalemiseks.

Sissejuhatuseks mõned tutvustavad sõnad intervjuueeritava kohta: nimi, ametinimetus ja sissejuhatav küsimus:

Mida tähendab Teie jaoks ennetavate meetmete teenuste pakett Tööta ja õpi?

Kust info Teieni on jõudnud?

Selgituseks juurde, et Töötukassa pakub töötust ennetavaid teenuseid üldnimega „Tööta ja õpi“. Need teenused on: tööturukoolitus koolituskaardiga töötavatele, tasemeõppes osalemise toetus, koolitustoetus, kvalifikatsiooni saamise toetamine. Teenuste eesmärgiks on vähendada inimeste töötuks jäämise tõenäosust ja toetada neid, kes vajavad tööl püsimiseks tuge oskuste puudumise või aegumise tõttu.

I TEEMA- TÕHUSUS JA MÕJU

Kuidas on aidanud Töötukassa ennetavate meetmete teenused Teie arvates lahendada ja ennetada praeguseid tööturu probleeme, näiteks tööjõupuudust ja oskuste lõhet?

Selgituseks peamine tööturu probleem on töötajate oskuste mittevastavus tööturu vajadusele ning teatud sektorites on kvalifitseeritud tööjõu puudus ja oskuste lõhed, kus töötajate oskused ei vasta täielikult tööturu vajadustele.

Millist tööturu probleemi peate hetkel olulisimaks (nt üldist tööjõupuudus, oskuste puudujääk)? Millistes sektorites (nt IT ja digitehnoloogiad, tervishoid ja sotsiaaltoetused, haridus, tööstus ja tootmine vms) näete nende teenuste suurimat mõju tänaseks avalduvat? Milles need muutused/mõjud avalduvad (nt oskustööjõu suurenemises, lihttööjõu vähenemises)? Palun tooge näiteid.

Kuidas toetavad need teenused tööandjate vajaduste ja inimeste oskuste ühildamist?

Kui palju on teenused Teie hinnangul toetanud töötusriskis inimeste (nt madalate või aegunud oskustega, vanemaealised jne) oskuste arendamist? Kas olete märganud, et mõnes tegevusvaldkonnas on tänu teenustele lihtsam leida vajalike oskustega töötajaid? Kuivõrd võib öelda, et ennetavad teenused on aidanud kaasa tööturu tasakaalu ja tööjõu kvaliteedi parandamisele?

Kui teadlikud on Teie hinnangul Eesti inimesed (tööandjad, töötajad) ennetavate meetmete teenustest? Kuidas info nendeni jõuab?

Milliseid teavitamise kanaleid või viise võiks Teie arvates kasutada teadlikkuse suurendamiseks sihtrühmades (lisaks juba olemasolevatele)? Kui hinnang teadlikkusele on madal: millest see tingitud võib olla (nt infokanalite ebapiisavus, kättesaadavusega seotud mured, info üleküllus vms)?

Kuidas suurendada nende töötajate ja tööandjate huvi, kes ei ole veel ennetavate meetmete teenustel osalenud? Kui vajalik see Teie arvates on?

Kuidas toimub ennetavate meetmete teenuste tulemuslikkuse ja mõju hindamine?

Millised kriteeriumeid või näitajaid võiks selleks kasutada, et hinnata, kas teenus on olnud edukas või tulemuslik? Kas sellele, mida mõõdetakse, võiks seada ka mingid sihttasemed (ingl k benchmark), mis aitaks hinnata, kas saavutatud tulemus on piisav või mitte? Milliseid riske või takistusi näete sihttasemete kehtestamisel?

Ennetavaid teenuseid pakutakse alates 2017. aastast. Milline on Teie hinnangul olnud nende teenuste majanduslik mõju? *Milles need mõjud väljenduvad/ei väljendu? Kuivõrd on need aidanud Teie hinnangul töötust ennetavad teenused riigi kulusid kokku hoida või ressursse tõhusamalt kasutada? Kuivõrd on Töötukassa teenused Teie hinnangul sihitud vastavalt sihtrühmade vajadustele?*

Kuivõrd on teenused mõjutanud tööealise elanikkonna pikemat osalemist tööturul ja tööjõu süsteemsemat arendamist? Kuidas on teenused mõjutanud erinevate sihtrühmade (nt vanemaealised, madalama haridusega inimesed) võimalusi tööturul osalemiseks?

II TEEMA – ennetavate teenuste kasutegur

MEEDE A tööturukoolitused

Milline on teie hinnang Töötukassa poolt pakutavate tööturukoolituste rollile Eesti tööturul – kas ja kuidas aitavad need koolitused ennetada tööpuudust, vähendada oskuste lõhet (tööturul nõutavad oskused ei ühti töötajate olemasolevate oskustega) ning toetada inimeste tööalast arengut?

Kuidas võiks koolituste valikuid laiendada, et see oleks paindlikum ja reageeriks kiiremini muutuvatele tööjõuvajadustele?

Töötav isik saab samuti osaleda tööturukoolitusel, kui ta vastab ühele viiest sihtrühma tingimusest: madala sissetulekuga, erialase hariduseta, vähese eesti keele oskusega,

tõendatud terviseprobleem, põlevkivi sektoris. Kui põhjendatuks Te neid tingimusi peate?

Kuidas võiks neid tingimusi muuta? Kas sihtrühma tingimusi tuleks laiendada, kuidas?

Milliseks hindate terviseprobleemidega inimeste töövõimalusi tänasel Eesti tööturul?

Milliste tegurite poolest on nende olukord keerulisem (nt töökohtade sobivus, tööandjate hoiakud, ligipääs koolitustele vm)? Kuidas saaks terviseprobleemidega inimeste tööturul osalemist paremini toetada? Millist tuge nad vajavad? Kes võiks seda tuge pakkuda – kas Töötukassa, tööandjad või keegi muu?

Töötukassa pakub eesti keele koolitusi teenuse „tööturukoolitus koolituskaardiga töötavale“ kui ka „koolitustoetuse töötaja eesti keele oskuse arendamiseks“ kaudu. Lisaks on eesti keele koolitusi peale Töötukassa veelgi. Kui põhjendatud on Töötukassa kaudu eesti keele õpetamine, arvestades muid keeleõppe võimalusi? Millist mõju Teie arvates avaldavad Töötukassa kaudu pakutavad eesti keele koolitused tööhõivekindlusele ja tööalasele arengule?

MEEDE B - tasemeõppes osalemise toetus (registreeritud töötu ja töötav inimene)

Selgituseks: tasemeõppes makstakse töötutele ja töötavatele inimeste toetust. Toetuse suurus ühes kuus on riigieelarvega kehtestatud töötutoetuse 31-kordne päevamäär. 2025. aastal on brutotoetus 410,13 eurot kuus ja sellelt peetakse kinni tulumaks. Igal aastal on see muutuv. Toetavate tasemeõppe õppekavade valik lähtub tööjõuprognosidest, sh OSKA analüüsid.

Kuidas mõjutab toetuse suurus tasemeõppes osalemist ja õppes püsimist?

Kui põhjendatud on sellise toetuse maksmine tasemeõppes õppijale, nii töötule kui töötavale? *Kuidas suhtute toetuse suuruse eristamisse sõltuvalt sihtrühmadest? (Selgituseks: sihtrühmad on töötav, töötu, aga ka näiteks 50+, erialase hariduseta, aegunud haridus, terviseprobleemidega inimesed). Kuivõrd mõjutaks toetuse suuruse muutmine (suurendamine/vähendamine) teie hinnangul potentsiaalseid õppima asujaid ja õppes püsimist?*

Millist mõju avaldaks Teie hinnangul tasemeõppes osalemise toetuse maksmise lõpetamine sihtrühma kuuluvate inimeste valmisolekule ja võimalustele alustada või jätkata tasemeõpinguid?

Kas ja kuidas mõjutab toetuste suunamine kindlatele õppekavadele erinevate sihtrühmade osalemist tasemeõppes? *Kas tasemeõppekavade valikud võiksid olla vabad, mitte piiratud nagu praegu?*

MEEDE C - koolitustoetus on tööandjatele suunatud koolitustoetus, mille eesmärk on toetada tööandjaid töötajate oskuste arendamisel ning hõlmab endas värbamise, muutuste olukorda, eesti keele oskuse arendamist (alates 2018) ja info- ja kommunikatsioonitehnoloogia IKT oskuste arendamist (alates 2021)

On teada, et koolitustoetuse kasutatavus tööandjate poolt on madal. Kuivõrd peaks tööandjatele mõeldud teenuste tingimused võiks erineva vastavalt ettevõtte suurusest, käibest või muudest majandusnäitajatest?

Kuidas saaks tööandjatele suunatud teenuste tingimusi kujundada, arvestades ettevõtte suurust, käivet või muid majandusnäitajaid? Kuidas peaks toetuste skeemid olema üles ehitatud, et need jõuaks rohkem nende tööandjateni, kes muidu oma töötajate koolitamisest ei panustaks?

Kuidas saaks vältida olukordi, milles tööandjale mõeldud koolitustoetust taotletakse juhtudel, kus selle rahastamine poleks olnud hädavajalik, kuna ettevõtte oleks suutnud selle koolituskulu oma vahenditest katta? Millised lahendused või kontrollmehhanismid aitaksid selliseid nn „tühikulusid“ ennetada?

III TEEMA- HORISONTAALSED TEEMAD ehk inimeste motivatsioon

Milliseks hindate üldiselt inimeste valmisolekut tööalaseks enesetäienduseks ja tööandjate valmisolekut oma töötajatele koolitust pakkuda/ võimaldada nendel osalemist?

Mis aitaks Teie hinnangul paremini motiveerida inimesi osalema enesetäienduses, mida pakutakse ennetavate tööturuteenuste kaudu? Millised tegurid praegu toetavad või takistavad osalemist? Mis aitaks Teie hinnangul motiveerida tööandjaid oma töötajatele koolitust pakkuma (eriti töötuse riskirühmi silmas pidades)?

Millised on peamised motivaatorid, mis ajendavad inimesi osalema meetmepaketis „Tööta ja õpi“?

Kuidas inimesi suunatakse tegema valikuid, mis vastavad tööturu vajadustele? Mis aitaks kaasa, et nügida valikute tegemist, mis arvestab muutusi tööturu vajaminevate oskuste järele? Millist tuge tööandjad vajavad oma töötajate oskustaseme tõstmisel, sh töötajatega suhtlemisel/koolituseks motiveerimisel, koolitusturul orienteerumisel ja sobivate koolituspakkumiste leidmisel?

VÄLJAJUHATUS

Intervjueerija võtab vestluse kokku: mis teemaplokid said läbitud ning mis mõtted vestlustest jäid kõlama.

Kas soovite midagi lisada, mida me ei küsinud, aga mis Teie arvates on oluline?

Tänuõnad ja järgmiste sammude selgitamine (nt kuidas tulemusi kasutatakse).

KÜSITLUSANKEET:

tööturukoolitus koolituskaardiga, tasemeõppes osalemise toetus, kvalifikatsiooni saamise toetamine, kontrollgrupp

Vastamise keele valik: eesti, vene

E-postiga saadetav kutsekiri

Tere!

Kutsume Teid osalema uuringus „Eesti Töötukassa töötust ennetavate teenuste „Tööta ja õpi“ analüüs“, mille viib läbi Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskus RAKE Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tellimusel. Uuring annab tervikliku ülevaate töötust ennetavate meetmete mõjust sihtrühmadele (töötaja, töötu ja tööandja) ning selgitab, kuidas teenuseid saaks edaspidi paremini tööturu ja sihtrühmade vajadustele vastavaks kohandada.

Küsitlusankeedile vastamine võtab aega umbes 25 minutit. Kogutud informatsiooni abil saame väärtuslikku, kogemustel põhinevat sisendit töötust ennetavate teenuste kohta. Seetõttu on Teie sisend väga oluline! Olete väga oodatud vastama ka juhul, kui Teil nende teenustega kogemus puudub, sest uuringu õnnestumiseks on oluline koguda sisendit ka läbi kõrvaltvaataja pilgu.

Kogutud andmed pseudonüümime ning tulemused esitame üldistatud kujul, küsitlusele vastanud inimesi ei viida vastustega kokku. Uuringus osalemine ei mõjuta teenustel osalemist ega toetuste saamist ning on vabatahtlik. Ligipääs toorandmetele on vaid uuringu läbiviijatel. Andmeid hoiustame Tartu Ülikooli turvatud serverites.

Ankeedile vastamiseks vajutage siia: {SURVEYURL}. Ootame Teie vastuseid hiljemalt **pp.kk.aaaa**.

Kui Teil tekib ankeeti täites küsimusi, aitab RAKE analüütik Ene Tubelt (ene.tubelt@ut.ee).

Loodame, et saate meid Töötukassa töötust ennetavate meetmete uurimisel aidata!

Uuringus osalemise eest ette tänades

Helen Urmann

uuringu projektijuht

RAKE asejuhataja, Tartu Ülikool

Teadliku nõusoleku vorm küsitluskeskkonnas

[inimesed jõuavad siia, vajutades kutsekirjas olnud linki]

Aitäh, et olete huvitatud uuringus osalemisest!

Uuringu „Eesti Töötukassa töötust ennetavate teenuste „Tööta ja õpi“ analüüs“ tulemusena valmib põhjalik analüüs töötust ennetavate meetmete asjakohasusest, tulemuslikkusest, mõjust ja jätkusuutlikkusest. Uuring annab tervikliku ülevaate töötust ennetavate meetmete mõjust sihtrühmadele (töötaja, töötu ja tööandja) ning selgitab, kuidas teenuseid saaks edaspidi paremini tööturu ja sihtrühmade vajadustele vastavaks kohandada. Uuringu viib Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tellimusel läbi Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskus RAKE. Ootame küsitlusele vastama vähemalt 1450 tööealist inimest ja 590 tööandjate esindajat.

Teie arvamus on meile äärmiselt väärtuslik, kuna see võimaldab uuringu läbiviijatel saada hinnanguid, arvamusi ja teadmisi kogemuslikust vaatenurgast. Kui Teil endal nende teenustega kogemust ei ole, on Teie arvamus samuti väärtuslik, sest uuringu jaoks on oluline koguda sisendit ka läbi kõrvaltvaataja pilgu.

Uuringus osalemiseks palume Teil täita ankeet, milles on nii valikvastustega küsimusi kui ka selliseid küsimusi, millele saate vastuse ise kirjutada. Selle ankeedi täitmine võtab aega kuni 25 minutit. Teie meiliaadressi kasutame ainult uuringus osalemisega seotud kirjavahetuseks (vajadusel saadame Teile lisaks uuringus osalemise kutsele kuni kolm meeldetuletuskirja, kokku seega kuni neli kirja).

Uuringus osalemine on vabatahtlik, mis tähendab, et Teil on võimalik alati ilma selgitusi andmata loobuda küsitlusankeedi täitmisest või see katkestada. Uuringus osalemisega ei kaasne Teile riske ning see ei mõjuta teenustel osalemist ega toetuste saamist.

Küsitlusankeediga kogutud andmed pseudonümiseeritakse. See tähendab, et uuringus osalejate e-posti aadressid kodeeritakse ümber, seotakse vastustest lahti ja seejärel kustutatakse andmestikust. Nii ei ole otsene vastajate tuvastamine võimalik. Vastajate IP-aadresse ei salvestata. Andmeid kogutakse ja säilitatakse Tartu Ülikooli turvalises serveris (Nextcloud) ning neile pääsevad ligi ainult uuringuga seotud Tartu Ülikooli teadlased, juurdepääs toorandmetele ja koodivõtmele on ainult RAKE analüütikul Ene Tubetil. Koodivõtit hoitakse krüpteerituna Tartu Ülikooli turvalises serveris. Uuringu lõppemisel augustis 2026 Teie andmed (sh koodivõti ja e-posti aadress) hävitatakse nii küsitluskeskkonnas kui serveris. Analüüsi üldistatud tulemusi kasutatakse uuringu „Eesti Töötukassa töötust ennetavate teenuste „Tööta ja õpi“ analüüs“ raportis ning võidakse kasutada ka teadusajakirjade artiklites.

Loodame, et saate meid Töötukassa töötust ennetavate meetmete uurimisel aidata.

Kui olete nõus osalema uuringus „Eesti Töötukassa töötust ennetavate teenuste „Tööta ja õpi“ analüüs“, siis klõpsake palun nuppu „Järgmine“. Ankeedile vastamist tõlgendatakse kui

nõusolekut uuringus osaleda. Saate oma nõusoleku andmete kasutamiseks teadusuuringutes tagasi võtta kuni 31. detsembrini 2025, andes sellest allolevatele kontaktidele e-kirja teel teada.

Kui Teil tekib uuringus osalemise ajal täiendavaid küsimusi või vajate tehnilist abi, pöörduge palun julgesti Ene Tubelti poole (ene.tubelt@ut.ee).

Kui Teil tekib küsimusi seoses uuritava õigustega, siis palume pöörduda Tartu Ülikooli inimuuringute eetika komitee poole e-posti aadressil eetikakomitee@ut.ee või tel 737 6215. Kaebustega isikuandmete töötlemise osas palume pöörduda Tartu Ülikooli andmekaitse spetsialisti poole e-posti aadressil andmekaitse@ut.ee.

Kõigi uuringus kogutud andmete volitatud töötleja on Tartu Ülikool, keda esindab käesolevas uuringus Helen Urmann (helen.urmann@ut.ee). Uuringu tellija ja rahastaja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (andmete vastutav töötleja). Isikuandmete vastutavat töötlejat ehk Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (Suur-Ameerika tn 1, 10122 Tallinn) esindab käesolevas uuringus Anna-Liina Väkrum (anna-liina.vakram@mk.m.ee). Uuringu läbiviimine on saanud kooskõlastuse Andmekaitse Inspektsioonilt (otsus XXX, pp.kk.2025) ning uuringu toimumisele on loa andnud ka Tartu Ülikooli inimuuringute eetikakomitee (otsus 403T-3, 18.08.2025).

Uuringus osalemise eest ette tänades

Helen Urmann, uuringu projektijuht, Tartu Ülikool (helen.urmann@ut.ee)

Ene Tubelt, küsitlusandmete analüütik, Tartu Ülikool (ene.tubelt@ut.ee)

Taustaküsimused (vastavad kõik neli rühma)

1. Palun märkige oma sugu.

- Mees
- Naine
- Muu
- Ei soovi avaldada

2. Palun märkige oma vanus.

- 16–30
- 31–40
- 41–50
- 51–60
- Üle 60

3. Palun märkige, mis maakonnas elate.

- Harjumaa, sh Tallinn
- Hiiumaa
- Ida-Virumaa
- Jõgevamaa
- Järvamaa
- Läänemaa
- Lääne-Virumaa
- Põlvamaa
- Pärnumaa
- Raplamaa
- Saaremaa
- Tartumaa
- Valgamaa
- Viljandimaa
- Võrumaa

4. Palun märkige oma igakuine sissetulek pärast maksude mahaarvamist. (netosissetulek, sh toetused, hüvitised jm)

- Alla 1000 euro
- 1001-1500 eurot
- 1501-2000 eurot
- 2001-2500 eurot
- Üle 2500 euro
- Ei soovi avaldada

5. Palun valige, milline staatus Teid praegu kõige paremini iseloomustab.

- Töötan
 - Õpin
 - Töötan ja õpin
 - Olen töötanud ja otsin aktiivselt tööd
 - Olen töötanud ja ei otsi aktiivselt tööd
 - Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]
6. Palun valige väide, mis sobib Teie kirjeldamiseks kõige paremini. Valige kõik sobivad variandid.
- ☐ Mul on terviseprobleemid, mis piiravad töövõimet
 - ☐ Mul on terviseprobleemid, kuid need ei sega töötamast
 - ☐ Mul on vähesed teadmised või oskused tööturul hakkamasaamiseks
 - ☐ Minu teadmised ja oskused on aegunud ega vasta enam tööturu nõuetele
 - ☐ Mul puudub erialane koolitus töö jaoks, mida soovin teha
 - ☐ Mul on raskusi tehnoloogia ja digivahendite kasutamisega
 - ☐ Mul puudub töökogemus või see on väga vähene
 - ☐ Minu oskused ja teadmised ei vasta praegusele töösoovile
 - ☐ Mind ei iseloomusta ükski ülaltoodud väidetest
7. Kas olete aastatel 2017–2023 kasutanud mõnda Töötukassa teenustest?
- Jah -> avaneb küsimustik teenust saanutele
 - Ei -> avaneb küsimustik kontrollrühmale
 - Ei tea -> avaneb küsimustik kontrollrühmale

Küsimused teenuseid saanud inimestele

Üldine

8. Märkсите, et olete aastatel 2017–2023 kasutanud mõnda Töötukassa teenustest. Palun valige, milline oli Teie haridustase enne selle teenuse kasutamist.
- Vähem kui põhiharidus
 - Põiharidus
 - Kutseharidus põhihariduse baasil
 - Üldkeskharidus
 - Kutsekeskharidus (keskeri- või tehnikumiharidus põhihariduse baasil või kutsehariduse baasil)
 - Keskeri- või tehnikumiharidus keskhariduse baasil
 - Kõrgharidus
 - Muu
 - Ei mäleta
9. Kuidas saite aru, et teil on vaja omandada uusi oskusi ja teadmisi või täiendada olemasolevaid? Valige kõik sobivad variandid.
- ☐ Tööandja soovitas

- ☐ Karjäärinõustaja soovitas
- ☐ Tundsin ise, et ei saa tööga hakkama
- ☐ Soovisin töökohta vahetada
- ☐ Töötukassa nõustaja soovitas
- ☐ Sõber/elukaaslane/abikaasa/lapsed või muu mulle oluline lähedane soovitas
- ☐ Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]

10. Kas teil oli keeruline otsustada, millist koolitust või õppekava valida?

- Jah, väga keeruline
- Pigem keeruline
- Pigem lihtne
- Väga lihtne
- Ei oska öelda

11. Kas Töötukassa karjäärinõustamine aitas teil sobivat koolitust või õppekava valida?

- Jah, väga palju
- Pigem aitas
- Pigem ei aidanud
- Ei aidanud üldse
- Ei oska öelda
- Ei saanud nõustamist -> jätab järgmised kaks küsimust vahele (liigub 14. küsimuse juurde).

12. Kas karjäärinõustamisel arutati töö, õppimise ja pereelu ühildamise teemasid?

- Jah, põhjalikult
- Jah, natuke
- Ei arutatud
- Ei mäleta

13. Kuidas saaks Teie arvates karjäärinõustamist paremaks muuta?
[avatud vastus]

14. Milliseid loetletud teenuseid Te aastatel 2017–2023 kasutasite?

- Tööturukoolitus koolituskaardiga -> avanevad teenusespetsiifilised küsimused
- Tasemeõppes osalemise toetus -> avanevad teenusespetsiifilised küsimused
- Kvalifikatsiooni saamise toetamine töötavatele -> avanevad teenusespetsiifilised küsimused
- Ei tea/ei mäleta -> teenusespetsiifilised küsimused jäävad vahele

Teenusespetsiifilised küsimused: A – tööturukoolitus

A1. Mis oli Teie peamine põhjus tööturukoolitusel osalemiseks?

- Mul olid vananenud oskused
- Tervise tõttu ei saanud jätkata senisel töökohal

- Soovisin töökohta vahetada
- Soovisin uusi oskusi õppida
- Tööandja soovitas
- Koolitusasutus soovitas osaleda Töötukassa kaudu
- Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]

A2. Millisel koolitusel Te osalesite? Kui osalesite ametialasel koolitusel, valige vastav õppesuund. Saate valida kõik sobivad variandid.

- ☐ Arvutialane koolitus
- ☐ Eesti keele koolitus -> avanevad täiendavad küsimused eesti keele koolituse kohta
- ☐ Arhitektuur ja ehitus
- ☐ Haridus
- ☐ Heaolu (täiskasvanute hooldamine, lastehoid, sotsiaaltöö jms)
- ☐ Hügieen ja töötervishoid
- ☐ Informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogiad
- ☐ Isikuteenindus (sh iluteenindus, majutamine ja toitlustamine, turism jms)
- ☐ Kunstid (sh disain, käsitöö, esituskunstid)
- ☐ Metsandus
- ☐ Tehnikaalad (sh keemiatehnoloogia, energeetika, elektroonika ja automaatika, mehaanika ja metallitöö, mootorliikurid jms)
- ☐ Tervis (meditsiin, teraapia jms)
- ☐ Tootmine ja töötlemine
- ☐ Transporditeenused
- ☐ Ärendus ja haldus (sh raamatupidamine, turundus, sekretäritöö, hulgi- ja jaekaubandus jms)
- ☐ Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]

A3. Miks valisite just selle koolituse? Valige kõik sobivad variandid.

- ☐ Koolitus oli mulle huvitav
- ☐ Koolitus toimus mulle sobivas asukohas
- ☐ Koolitus toimus mulle sobival ajal
- ☐ Soovisin töökohta vahetada
- ☐ Tööandja soovitas
- ☐ Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]

Küsimused eesti keele koolitusel osalenule

EK1. Vastasite, et osalesite eesti keele koolitusel. Kuivõrd seotud oli eesti keele õppimine Teie tööga?

- Eesti keele oskus oli olemasoleva töö jätkamiseks vajalik
- Eesti keele oskus oli seotud tööalaste tulevikuplaanidega
- Eesti keele oskus oli seotud ametikohale esitatavate keelenõuetega

- Eesti keele õppimine ei olnud tööga seotud
- Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]

EK2. Kuidas Teil eesti keele koolitusel läks?

- Läbisin koolituse
- Katkestasin koolituse -> avaneb täpsustav küsimus EK2_1.

EK2_1. Palun täpsustage, mis põhjusel koolituse katkestasite. Valige kõik sobivad variandid.

- ☐ Valitud keeletase oli minu jaoks liiga madal
- ☐ Valitud keeletase oli minu jaoks liiga kõrge
- ☐ Ma ei olnud koolitajaga rahul
- ☐ Koolituse korraldus ei sobinud mulle
- ☐ Teiste kohustuste kõrvalt osaledes muutus koormus liiga suureks
- ☐ Minu tervis ei võimaldanud jätkata
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

EK3. Miks valisite eesti keele õppimiseks just Töötukassa koolituse, mitte mõne muu võimaluse? Valige kõik sobivad vastused.

- ☐ Koolitus toimus kõige sobivamal ajal
- ☐ Koolitus toimus kõige sobivamas kohas
- ☐ Koolitus oli tasuta
- ☐ Sõbrad/tuttavad/pereliikmed soovitasid
- ☐ Mul oli endal varasem positiivne kogemus
- ☐ Koolitusel puudus ooteaeg
- ☐ Muud koolitused ei olnud kättesaadavad
- ☐ Ma ei teadnud muudest võimalustest
- ☐ Muu (palun täpsustage: [avatud vastus]

A4.Kui hästi olite enne osalemist teadlik Töötukassa koolitusvõimalustest?

- Mul olid põhjalikud teadmised
- Mul oli võimalustest piisavad teadmised
- Mul olid võimalustest vähesed teadmised
- Ei olnud üldse teadlik
- Ei tea/ei mäleta

A5 .Kust saite infot Töötukassa koolitusvõimaluste kohta? Valige kõik sobivad vastused.

- ☐ Tööandjalt
- ☐ Töötukassa kodulehelt
- ☐ Töötukassa nõustajalt
- ☐ Sõbralt, tuttavalt või pereliikmelt
- ☐ Karjäärinõustajalt

- ☐ Meediast (nt ajaleht, raadio, televisioon)
- ☐ Sotsiaalmeediast
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud väli]

A6. Kas teil oli juba enne Töötukassa teenusest teada saamist olemas selge plaan, mida soovite õppida, milliseid oskusi ja teadmisi arendada?

- Jah, väga selge plaan
- Oli mingi ettekujutus
- Ei olnud plaani
- Ei oska öelda

A7. Milline on Teie arvates tõhus viis inimeste teavitamiseks Töötukassa koolitustest? Valige kuni kolm olulisemat.

- ☐ Reklaam sotsiaalmeedias
- ☐ Reklaam meedias (trükimeedia ja/või raadio, televisioon)
- ☐ Info tööandjate kaudu
- ☐ Info õppeasutustes ja noortekeskustes
- ☐ Info karjäärinõustajatelt
- ☐ Kohalikud infopäevad või üritused
- ☐ Otseturundus e-posti või SMS-iga
- ☐ Koostöö kogukonna organisatsioonide või MTÜ-dega
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

Teenusespetsiifilised küsimused: B – tasemeõppes osalemise toetus

B1. Millised olid enne tasemeõppes õppimist Teie teadmised tasemeõppes osalemise toetusest?

- Väga põhjalikud teadmised
- Põhjalikud teadmised
- Pigem põhjalikud teadmised
- Pigem vähesed teadmised
- Vähesed teadmised
- Väga vähesed teadmised/eelnevad teadmised puudusid
- Ei tea/ei mäleta

B2. Kust saite infot tasemeõppes osalemise toetuse kohta? Valige kõik sobivad vastused.

- ☐ Töötukassa kodulehelt
- ☐ Karjäärinõustajalt
- ☐ Sõbralt, tuttavalt või pereliikmelt
- ☐ Meediast
- ☐ Sotsiaalmeediast
- ☐ Õppeasutusest

☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

B3. Kas toetuse olemasolu aitas teil tasemeõpet alustada ja lõpetada?

	Jah, väga palju	Pigem aitas	Pigem ei aidanud	Ei aidanud üldse	Ei oska öelda
Alustamisel					
Lõpetamisel					

B4. Kuidas Teil tasemeõppes läks? Valige kõik sobivad variandid.

- ☐ Läbisin tasemeõppe
- ☐ Õpingud veel kestavad
- ☐ Katkestasin õpingud -> avaneb eraldi täpsustav küsimus B4_1.

B4_1. Palun täpsustage, mis põhjusel koolituse katkestasite. Valige kõik sobivad variandid.

- ☐ Töö ja õppimise ühildamine oli keeruline
- ☐ Perekondlikel põhjustel
- ☐ Valitud õppekava osutus liiga raskeks
- ☐ Valitud õppekava osutus mulle ebasobivaks
- ☐ Terviseprobleemide tõttu
- ☐ Kaotasin motivatsiooni -> avaneb eraldi täpsustav küsimus B4_2.
- ☐ Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]

B4_2. Vastasite, et kaotasite tasemeõppes õppides motivatsiooni ning katkestasite seetõttu õpingud. Võimalusel palun täpsustage, mis põhjusel motivatsiooni kaotasite.

[avatud vastus] [ainult neile, kes vastasid eelnevalt, et katkestasid, sest kaotasid motivatsiooni]

B5. Kui toetus oleks väiksem, kas oleksite siiski läinud tasemeõppesse?

- Jah, kindlasti
- Pigem jah
- Pigem mitte
- Kindlasti mitte
- Ei oska öelda

B6. Kui tasemeõppes osalemise toetust ei oleks, kas oleksite siiski tasemeõppesse õppima läinud?

- Kindlasti oleksin õppima läinud
- Pigem oleksin õppima läinud
- Pigem ei oleks õppima läinud

- Kindlasti ei oleks õppima läinud
- Ei oska öelda

B7. Kas toetatavate õppekavade valik mõjutas Teie otsust minna õppima tasemeõppesse?

- Jah, sain valida meelepärase õppekava
- Ei, oluline oli toetusega õppimise võimalus
- Ei, soovisin niikuinii õppima asuda
- Ei oska öelda

B8. Kui asjakohaseks peate 30-päevast tähtaega toetuse taotlemisel?

- Tähtaeg on liiga pikk
- Tähtaeg on piisav
- Tähtaeg on liiga lühike
- Ei oska öelda

B9. Miks Teie arvates tasemeõppes osalemise toetuse saamise õigusega inimesed (sh ka erialase hariduseta või terviseprobleemidega inimesed) seda toetust ei kasuta? [avatud vastus]

B10. Mis aitaks Teie arvates tõsta tasemeõppes osalemise toetuse õigusega inimeste huvi tasemeõppes osalemise vastu? Valige kuni kaks kõige olulisemat.

- Paindlikumad õppetingimused
- Suurem rahaline toetus
- Rohkem infot võimaluste kohta
- Tööandja toetus
- Terviseprobleemidega arvestamine
- Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

Teenusespetsiifilised küsimused: D – kvalifikatsiooni saamise toetamine

D1. Mis oli teie peamine põhjus kvalifikatsiooni saamise toetuse taotlemiseks? Valige kõik sobivad variandid.

- ☐ Soovisin tõendada oma olemasolevaid oskusi
- ☐ Soovisin saada kutsetunnistust töökoha säilitamiseks
- ☐ Soovisin töökohta vahetada ja uues töökohas oli kutsetunnistus vajalik
- ☐ Tööandja suunas
- ☐ Soovisin kõrgemat palka
- ☐ Soovisin paremat ametikohta
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

Lõpüküsimused kõigile, kes vastasid 7. küsimusele „jah“

15. Kui rahul olete saadud koolituse sisuga?

- Väga rahul

- Rahul
- Pigem rahul
- Ei rahul ega rahulolematu
- Pigem rahulolematu
- Rahulolematu
- Väga rahulolematu

16. Mis mõjutas teie rahulolu koolitusega kõige rohkem? Valige kuni 2 olulisemat.

- ☐ Koolituse sisu
- ☐ Koolitaja pädevus
- ☐ Õppematerjalide kvaliteet
- ☐ Koolituse praktilisus
- ☐ Koolituse kestus
- ☐ Koolituse toimumise aeg
- ☐ Koolitusruumid ja -tehnik
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

17. Palun hinnake koolitusel osalemise mõju järgmistele aspektidele.

	Väga positiivne mõju	Positiivne mõju	Pigem positiivne mõju	Ei ole mõju avaldanud	Pigem negatiivne mõju	Negatiivne mõju	Väga negatiivne mõju	Ei oska öelda
Minu majanduslik toimetulek								
Kindlus, et minu töökoht säilib								
Minu tööalane konkurentsivõime								
Minu oskuste tase								

Kontrollgrupp: isikud

Teadlikkus ja info levik

- Kas olete kuulnud, et Töötukassa rahastab töötavate inimeste osalemist tööturukoolitustel ja toetab tasemeõppes õppimist?
 - Olen kuulnud võimalusest osaleda tööturukoolitustel
 - Olen kuulnud võimalusest saada tasemeõppes osalemise toetust
 - Olen kuulnud mõlemast võimalusest
 - Ei ole kuulnud -> jätab järgmise küsimuse vahele

- Ei ole kindel -> jätab järgmise küsimuse vahele
2. Millisest allikast Te tööturukoolitustel osalemise võimaluse ja/või tasemeõppes osalemise toetuse kohta kuulsite? Valige kõik sobivad variandid.
- ☐ Tööandjalt
- ☐ Sõbralt, tuttavalt või pereliikmelt
- ☐ Meediast
- ☐ Sotsiaalmeediast
- ☐ Töötukassa kodulehelt
- ☐ Koolitusasutusest
- ☐ Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]
3. Milline kanal oleks Teie arvates sellise info saamiseks sobivaim? Valige kuni kolm olulisemat.

- ☐ Reklaam sotsiaalmeedias
- ☐ Reklaam meedias (trükimeedia ja/või raadio, televisioon)
- ☐ Info tööandjate kaudu
- ☐ Info õppeasutustes ja noortekeskustes
- ☐ Info karjäärinõustajatelt
- ☐ Kohalikud infopäevad või üritused
- ☐ Otseturundus e-posti või SMS-iga
- ☐ Koostöö kogukonna organisatsioonide või MTÜ-dega
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

Osalemise takistused ja motivatsioon

4. Mis võib Teie arvates takistada inimesi osalemast tööturukoolitustel või tasemeõppes? Valige kõik sobivad variandid.
- ☐ Inimesed ei tea nendest võimalustest piisavalt hästi
- ☐ Sobivaid koolitusi ei ole või neid on liiga vähe
- ☐ Motivatsioon õppida on madal
- ☐ Töötukassa teenuse kasutamise motivatsioon on madal
- ☐ Koolituste ajakava ei sobi
- ☐ Koolituste toimumise koht ei sobi
- ☐ Kaasnevad kulud (nt transport, lapsehoid) ei võimalda
- ☐ Töö- või pereelu ei võimalda osalemist
- ☐ Hirm ebaõnnestumise ees
- ☐ Varasemad negatiivsed kogemused koolituste või tasemeõppega
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]
5. Mis võiks Teie arvates tõsta inimeste motivatsiooni tööturukoolitustel osalemiseks või tasemeõppesse astumiseks? Valige kõik sobivad variandid.

	Tööturukoolitustel osalemine	Tasemeõppesse astumine
--	------------------------------	------------------------

Koolituse maksumuse katmine / kõrgem tasemeõppes osalemise toetus		
Paindlik õppeaeg (nt õhtuti või nädalavahetustel)		
Tööandja toetus		
Info parem kättesaadavus		
Koolituse / õppekava kvaliteet		
Koolituse / õppekava praktilisus		
Isiklik huvi		
Isiklik vajadus		
Muu		

6.1.1. Vastasite, et Teie arvates võiks inimesi motiveerida tööturukoolitustel osalema muu põhjus. Palun nimetage see põhjus (need põhjused). [kuvatakse ainult neile, kes valisid eelnevalt selles veerus „muu“] [avatud vastus]

6.1.2. Vastasite, et Teie arvates võiks inimesi motiveerida tasemeõppesse astuma muu põhjus. Palun nimetage see põhjus (need põhjused). [kuvatakse ainult neile, kes valisid eelnevalt selles veerus „muu“] [avatud vastus]

Koolitusvalik ja tööturu muutused

6. Kas Teie arvates mõjutavad tööturu muutused (nt automatiseerimine, rohepööre) inimeste huvi koolitustel osalemise vastu?

- Mõjutavad oluliselt
- Mõjutavad
- Pigem mõjutavad
- Pigem ei mõjuta
- Ei mõjuta
- Üldse ei mõjuta
- Ei oska öelda

7. Kui tõenäoliseks peate, et Teie enda ametialased oskused aeguvad järgmise 2–3 aasta jooksul?

- Väga tõenäoliseks
- Tõenäoliseks
- Pigem tõenäoliseks
- Pigem ebatõenäoliseks
- Ebatõenäoliseks
- Üldse mitte tõenäoliseks
- Ei oska öelda

8. Kui Teil endal peaks tekkima vajadus osaleda tööturukoolitusel või õppida tasemeõppes, kas kasutaksite Töötukassa pakutavat toetust?

- Jah, kindlasti kasutaksin
- Tõenäoliselt kasutaksin
- Ei oska öelda
- Tõenäoliselt ei kasutaks
- Kindlasti ei kasutaks

Küsitlusankeet: tööandjad

koolitustoetus, kontrollgrupp

Vastamise keele valik: eesti, vene, inglise (?)

Küsitlusankeet: tööandjad

1. Kui hästi vastas koolitustoetus teie ettevõtte vajadustele?

- Väga hästi
- Pigem hästi
- Pigem halvasti
- Üldse mitte
- Ei oska öelda

2. Kas teil on olnud raskusi sobivate koolituste leidmisega koolitusturul?

- Jah, sobivaid koolitusi on raske leida
- Jah, pakutavad koolitused ei vasta vajadustele
- Ei, sobivaid koolitusi leidub piisavalt
- Ei oska öelda

3. Milliseid takistusi olete sobiva koolituse leidmisel kogenud?
[avatud vastus]

4. Kuidas võiks koolitustoetuse tingimusi muuta, et need arvestaksid paremini erinevate tööandjate vajadustega?

- ☐ Suurem koolitustoetuse kasutamiseks sobivate koolituste valik
- ☐ Kõrgem koolituskulude hüvitamise määr
- ☐ Kõrgem koolitustoetuse maksimaalne summa töötaja kohta
- ☐ Koolitustoetuse võimalus ka lühema kui 6-kuulise töölepingu korral
- ☐ Väiksem koolituse miinimummaht (praegu 50 akadeemilist tundi)
- ☐ Koolitustoetuse taotlemise võimalus ka tagantjärele, mitte ainult enne koolituse algust
- ☐ Lihtsam taotlusprotsess, vähem bürokraatiat
- ☐ Paindlikumad nõuded koolituse sisule ja vormile (nt rohkem e-õpet, lühikursusi)
- ☐ Võimalus kasutada toetust ka olemasolevate töötajate ümberõppeks ilma töökuulutuse avaldamise nõudeta
- ☐ Selgemad ja kiiremad otsused Töötukassalt
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

5. Kui oluline oli toetuse olemasolu koolitusotsuse tegemisel?

- Väga oluline
- Oluline

- Pigem oluline
 - Pigem ei olnud oluline
 - Ei olnud oluline
 - Üldse ei olnud oluline
 - Ei oska öelda
6. Kui koolitustoetust ei oleks saanud, kuidas oleks see mõjutanud Teie otsust töötajatele koolitusel osalemist võimaldada?
- Oleksin võimaldanud koolitusel osalemist ka ilma toetust saamata
 - Oleksin võimaldanud koolitusel osaleda, kuid väiksemas mahu või lühemal koolitusel
 - Oleksin võimaldanud osalemist ainult juhul, kui oleksin saanud muu rahastuse
 - Tõenäoliselt ei oleks koolitusel osalemist võimaldanud
 - Ei oska öelda
7. Mis ajendas teid koolitustoetust kasutama? Valige kõik sobivad variandid.
- ☐ Vajadus töötajate oskuste arendamiseks
 - ☐ Toetuse kättesaadavus
 - ☐ Töötukassa soovitus
 - ☐ Koolitusasutuse soovitus
 - ☐ Muudatused ettevõttes
 - ☐ Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]
8. Kui keeruliseks (bürokratlikuks) hindate toetuse taotlemise protsessi?
- Väga lihtne
 - Lihtne
 - Pigem lihtne
 - Pigem keeruline
 - Keeruline
 - Väga keeruline
 - Ei oska öelda
9. Kuidas võiks vähendada tööandjate halduskoormust koolitustoetuse taotlemisel? [avaneb neile, kes eelnevalt valisid „pigem keeruline“ kuni „väga keeruline“] [avatud vastus]
10. Kuidas saate tööandjana aru, et teie töötajate oskused vajavad arendamist/täiendamist? Valige kõik sobivad variandid.
- ☐ Töötaja vahetu juhi hinnang
 - ☐ Ebaefektiivne töö
 - ☐ Koolituste käigus
 - ☐ Töötukassa nõustamine
 - ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

11. Millist tuge vajate tööandjana koolitusvaliku tegemisel? Valige kõik sobivad variandid.

- ☐ Võimalus otsida koolitusi vastavalt ettevõtte tegevusalale
- ☐ Nõustamine töötajate oskuste ja koolitusvajaduste kaardistamisel
- ☐ Abi koolituse sisulise sobivuse hindamisel (nt kas koolitus vastab töötaja tööülesannetele)
- ☐ Soovitused usaldusväärsete koolitusepakkujate kohta
- ☐ Teave koolituste rahastamisvõimaluste kohta (nt Töötukassa toetus)
- ☐ Teiste ettevõtete tagasiside erinevatele koolitustele
- ☐ Tööjõuturu trendide ja tulevikuvajaduste analüüs
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

12. Mil määral on Töötukassa nõustamine aidanud teil teha otsuseid oma töötajatele sobivate koolituste valimisel?

- Väga palju
- Pigem palju
- Pigem vähe
- Ei ole üldse aidanud
- Ei oska öelda

13. Kuidas tööandjana suhtute töötajate tasemeõppes osalemisse, mis võib viia karjääripöördeni?

- Toetan väga
- Toetan
- Pigem toetan
- Pigem ei toeta
- Ei toeta
- Ei toeta üldse
- Ei oska öelda

14. Kuidas tööandjana suhtute töötajate täienduskoolitusse, mis ei ole seotud nende tänaste tööülesannetega?

- Toetan väga
- Toetan
- Pigem toetan
- Pigem ei toeta
- Ei toeta
- Ei toeta üldse
- Ei oska öelda

15. Mis motiveeriks Teid tööandjana rohkem võimaldama töötajate osalemist koolitustel?
[avatud vastus]

16. Kuidas saaks Teie arvates paremini kaasata erinevaid ettevõtteid tööandja koolitustoetust kasutama?

[avatud vastus]

17. Kuidas hindate koolitustoetuse majanduslikku mõju Teie ettevõttele?

- Väga positiivne
- Positiivne
- Pigem positiivne
- Ei ole mõju olnud
- Pigem negatiivne
- Negatiivne
- Väga negatiivne
- Ei oska öelda

18. Kas koolitustoetus on aidanud suurendada Teie ettevõtte tootlikkust või kõrgema lisandväärtusega töökohtade osakaalu?

- Jah, oluliselt
- Pigem oluliselt
- Pigem mitte
- Üldse mitte
- Ei oska öelda

Kontrollgrupp: tööandjad

1. Kas olete teadlik Töötukassa koolitustoetusest?

- Jah, väga hästi
- Olen kuulnud, aga ei ole täpselt kursis
- Ei ole teadlik -> jätab järgmise küsimuse vahele

2. Miks Te tööandjana ei ole seda toetust kasutanud? Valige kõik sobivad variandid.

- ☐ Ettevõtte vajadustele vastavaid koolitusi ei pakuta
- ☐ Ei ole sobivaid koolitusi leidnud
- ☐ Ettevõtte töötajad ei soovi koolitustel osaleda
- ☐ Ettevõtte ei saa tööd töötaja koolitusel viibimise ajaks ümber korraldada
- ☐ Muu (palun täpsustage): [avatud vastus]

3. Mis võib Teie arvates mõjutada tööandjate koolitustoetuse kasutamist? Valige kõik sobivad variandid.

- ☐ Vähene või puuduv teadlikkus koolitustoetuse võimalusest
- ☐ Toetuse kasutamise tingimused on liiga piiravad
- ☐ Taotlemise protsess on keeruline või aeganõudev
- ☐ Koolituse miinimumnõuded (nt maht vähemalt 50 akadeemilist tundi) ei sobi ettevõtte vajadustega
- ☐ Koolituste toimumisajad ei sobi ettevõtte töökorraldusega
- ☐ Raske leida sobivat koolitust või koolituspakkujat
- ☐ Ebakindlus, kas toetuse taotlemine läheb edukalt
- ☐ Koolituse maksumus on liiga suur, isegi koos toetusega
- ☐ Ettevõttel puudub hetkel koolitusvajadus
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]

4. Kuidas tööandjana suhtute töötajate tasemeõppesse, mis võib viia karjääripöördeni?

- Toetan väga
- Toetan
- Pigem toetan
- Pigem ei toeta
- Ei toeta
- Ei toeta üldse
- Ei oska öelda

5. Kuidas tööandjana suhtute töötajate täienduskoolitusse, mis ei ole seotud nende tänaste tööülesannetega?

- Toetan väga
- Toetan
- Pigem toetan

- Pigem ei toeta
- Ei toeta
- Ei toeta üldse
- Ei oska öelda

6. Mis motiveeriks Teid tööandjana rohkem võimaldama ettevõtte töötajate osalemist koolitustel?

[avatud vastus]

7. Kas usute, et koolitustoetus võiks aidata suurendada ettevõtte tulemuslikkust või kõrgema lisandväärtusega töökohtade osakaalu?

- Jah, kindlasti
- Pigem jah
- Pigem mitte
- Kindlasti mitte
- Ei oska öelda

8. Millised riskid või kulud võivad Teie arvates tööandjale koolitustoetuse kasutamisega kaasneda? Valige kõik sobivad vastused.

- ☐ Koolitus ei vasta tegelikele tööalastele vajadustele
- ☐ Töötaja võib pärast koolitust töölt lahkuda
- ☐ Koolituse ajaks tuleb töötaja tööülesanded ümber korraldada
- ☐ Koolitustoetuse taotlemine on ajamahukas, kuid toetuse saamine pole garanteeritud
- ☐ Koolitusele lisanduvad kulud (transport, majutus jm)
- ☐ Muu (palun täpsustage) [avatud vastus]